20 AĞUSTOS 1932
7 inci sene No. 2344
NUSHASI 5 KURUŞTUR

Milliyet

Siirt Meb'usu MAHMUT
Umumî Neşriyat ve Yazı Müdürü
ETEM İZZET

Başvekil Paşa Hz. Dün Ankaraya Döndüler

İhtikârla Mücadele

Kontenjan sisteminin bir mahzuru, memlekette ihtikâr yapılmasına çığır açabileceğini söyleyen bir gazeteciye İktısat vekili Mustafa Şeref Bey şu cevabı vermişti:

— İhtikâra mani olmak için mükemmel kanunlar yaptık. Halk bu kanunlardan istifade etmeli ve ihtikâr yapılmasına mahal vermemelidir. Fransada bir adam, on santim için mahkemeye gitmekten çekinmez.

Muhterem İktısat vekilinin bu sözlerinden çıkan netice şudur ki ihtikâra mani olmak halk tabakasına terettüp eden bir vazifedir. Filhakika bu yalnız halka kanunla bahşedilen bir hak değildir. Ortada kanun olsa da olmasa da daima şuurla hareket eden bir müstehlik kütlesi karşısında ihtikâr yapmak kolay değildir. Patates fiatlarında bir sent tereffü oldu diye koca bir şehir halkının haftalarca patates yemediği Amerikada görülmüştür. Fakat bizde böyle kütlelerin bir fikir etrafında toplanması mümkün olmadığı gibi, kanunun bahşettiği hakka istinat ederek mahkemeye kadar gitmek isteyen fertler de yoktur. Binaenaleyh ihtikârı men vazifesi yine gelip ya hükûmete ve yahut ta bel ediyeye dayanıyor.

Esasen geçen sene Büyük Millet Meclisi tarafından kabul edilen men'i ihtikâr kanunu da hükûmete re'sen harekete geçmek salâhiyetini vermektedir. Kanunun ikinci maddesine göre, ya halk yahut ta İktısat vekâletinin ticaret veya iktısat müdürü veya müfettişleri tarafından şikâyet vukuunda Cümhuriyet müddeiumumîsi davayı takip etmeğe mecburdur.

Bizde bazan en ehemmiyetli kanunların rolü bihakkin kavranılmadığından, tatbikatta onlardan beklenen neticenin tecelli etmediği görülmüştür. Men'i ihtikâr kanununu böyle bir akıbetten kurtarmak lâzımdır. Meselâ bir çok maddeler üzerinde apaşikâr ihtikâr yapılırken, ihtikâr yapılmayan bir madde hakkında kanunu tatbika çalışmak, karikatüre çevirmenin en kolay yoludur. Halkın derhal o kanun hakkındaki itimadı azalır.

Filhakika iktısadî hayat bu kadar karışık olduğu bir zamanda fiyat tereffuunun sebeplerini tayin etmek kolay değildir. İhtikâr var mı yok mu? Bu, alelâde bir vatandaşın hüküm vereceği bir mesele olmaktan çıkmış bir ihtisas işi olmuştur. Esasen bunun içindir ki vatandaşların münferiden haklarını mahkemelerde aramaları müşkül olduğuna kaniiz. Ve bunun içindir ki kanuna göre, iş adliye safhasına intikal etmezden evvel, ticaret odalarının ve alâkadar komisyonların süzgeçlerinden geçmek lâzımdır.

Ancak kanundan beklenen neticeyi elde edebilmek için bu başlangıç safhalarında seri hareket etmek zarurîdir. Meselâ benzin işi aylardan beri tahkikat safhasındadır. Ticaret müdürlüğü Avrupada benzin fiyatlarının tereffü edip etmediğini tahkik etmek için aylarca vakit kaybetmiştir. Halbuki bu, benzin fiyatları tereffü etmezden evvel dahi ticaret müdürlüğünün malûmatı dahilinde olmalı idi.

Gazeteler perakende kömür fiyatlarının geçen seneye nisbetle yüzde yirmi, yirmi beş tereffu ettiğini yazıyorlar. Filhakika geçen sene bu mevsimde beher tonu yirmi liraya satılan kömür bu sene 24 liraya satılmaktadır. Bunun için de aylarca tahkikat yapılacak ve ondan sonra harekete geçilecekse, aradan kış ta geçeceğinden ve kömür tüccarları da mallarını isteyerek fiyata satabileceklerinden işin adliyeye intikaline lüzum bile kalmaz. Hükûmet bu kanunu bize böyle daha ilk safhalarında içine saplanıp kalalım diye vermemiştir.

Ahmet ŞUKRU

Başvekil Ankarada bir kaç gün kalacak

Heyeti vekile toplanarak birikmiş işleri çıkaracaktır..

İsmet Pş. Hz.

Başvekil İsmet Paşa Hazretleri dün akşamki trenle Ankaraya hareket etmişlerdir. İsmet Paşa Hazretleri, Sakarya motörü ile Yalovadan hareketle Pendiğe gelmişler ve oradan Ankara treninin arkasına raptedilen hususî vagona binmişlerdir. Başvekilimiz Pendik istasyonunda Vali Muhittin ve Polis müdürü Fehmi Beyler ve bir çok zevat tarafından teşyi edilmişlerdir. Başvekilimiz Ankarada birkaç gün kalacaklardır. Heyeti vekile bu hafta zarfında toplanarak birikmiş bazı işleri çıkaracaktır. İsmet Paşa Hazretleri, banyolarına devam etmek üzere tekrar Yalovaya avdet edeceklerdir.

Limandaki güçlükler izale edilecek

Bir çok ellerde bulunan liman işleri bir umum müdürlüğün emrine tevdi ediliyor

İstanbul limanının bir elden idaresinin, halen mevcut bazı müşkülatı izale edeceği gibi, limanın idaresini de kolaylaştıracağı evvelden beri ortaya atılan bir fikirdi. Bu zeminde bir müddetten beri yapılan tetkikat neticesinde, böyle bir değişikliğe lüzum görülmüştü.

Filhakka bir çok dairelerin liman işile alâkadar olması vaziyeti güçleştirmektedir. Şimdi evvelden beri hazırlanan tetkikatın vardığı neticeler esas tutularak, liman işleri mes'ul ve salâhiyettar bir umumî müdürlüğün emrine verilecektir. Bunun için bir proje hazırlanmıştır. Projeye nazaran limanda alâkadar devairde büyük tebeddüller olmamakla, beraber idare sistemi tamamen değişecektir.

Liman şirketi müdürü Hamdi ve Ticareti bahriye müdürü Zeki B.ler

Sergi dün kapandı

Gelecek seneki sergiye daha büyük bir ihtişam verilecek

Evvelce de yazdığımız veçhile Yerli mallar sergisi dün akşam kapanmıştır. Dün akşam serginin dahili saat dokuz buçukta kapatılmış ve bahçe saat on bire kadar açık bırakılmıştır. Pavyonların bugünden itibaren tahliyesine başlanacaktır. Sergi ağustosun birinci günü açılmış ve on dokuz gün umumun ziyaretine tahsis edilmiştir.

Dün cuma ve serginin son günü olduğu için sergide fevkalâde bir kalabalık vardı. Daha sabahtan itibaren sergi pavyonları ziyaretçiler ve alış veriş yapan halk ile dolup boşalmıştır. Dün sabahtan akşama kadar sergiyi 40 bin kişi ziyaret etmiştir. Sergiyi ziyaret edenlerin mikdarı dün akşama kadar 350 bin kişiye baliğ olmuştur. Bu da halkın yerli mamulâtımızı görmek için ne kadar büyük bir tehalük göstermekte olduğunun büyük bir delilidir. Bu sene iktısadî buhrana rağmen serginin bütün pavyonları her seneden ziyade satış yapmıştır. Sergiye iştirak eden müesseseler vaziyetten pek memnundurlar.

Elektrik şirketi sergiye saatte 160 kilovatlık ceryan verdiği halde pavyon sahiplerini hakkile memnun edememiştir. Serginin açıldığı günden beri elektrik sarfiyatı 30 bin kilovata baliğ olmuştur. Sergi tertip heyeti gelecek seneler sergide elektrikli reklâmlar yapmağa karar vermiştir.

Bu sene Cümhuriyet mahfeli sergiye iştirak eden erbabı sanayi şerefine güzel temsiller vermiştir. Evvelki akşam verilen Müçteba Salâhattin Beyin "Silâh ve günah" isimli faciası Ali Zühtü Beyin "Olagan şeyler" isimli komedisi umumun takdirini celbetmiştir. Gençler mahfeli evvelki akşam verdiği temsili Galatasaraylılar şerefine tertip etmişti.

Sergi tertip heyeti, seneden seneye artan rağbeti nazarı dikkate alarak, gelecek sene, sergi için Galatasaray lisesi binasından daha fazla istifade etmeğe karar vermiştir.

Gelecek sene sergiye daha fazla daireler tahsis edilecektir. Bir çok müesseseler beşinci yerli mallar sergisi için şimdiden hazırlanmağa karar vermişlerdir.

Gazi Hz.

Yalovada bulunmakta olan Reisicümhur Hz. dün akşam geç vakit Millet çiftliğine kadar bir tenezzüh icra buyurmuşlar, bilahara kaplıcadaki köşklerine avdet etmişlerdir.

Güzeller bugün Dönüyorlar

Paris'te Klariç otelinde de son bir müsamere verildi

Şimdi Pariste bulunan güzeller artık yavaş yavaş memleketlerine avdete hazırlanıyorlar. Zaten bir kısmı daha Parise gelmeden dönmüşlerdi. Keriman Hanımın da bugün yola çıkması muhtemeldir. Evelki gece sefarethanemizde dünya güzeli şerefine verilen ziyafetten sonra, dün gece de Klariç otelinde son bir ziyafet verilmiştir. Paristen verilen malûmata göre, bir aralık Keriman H. m mücevherlerinden birinin çalındığı şayi olmuştur. Fakat bu şayianın asılsız olduğu derhal anlaşılmıştır. Keriman H. bugün hareket ettiği takdirde, hafta içinde şehrimize gelecek demektir. Italyada Lido'ya ve Venediğe de uğrayacağı kat'î surette teyit edilmemektedir.

Üç aylık Kontenjan

Bugün resmî gazete de intişar ediyor

ANKARA, 19 — Teşrinievvel, teşrinisani ve kânunuevvel aylarına ait kontenjan listesi cumartesi günü resmî gazetede intişar edecektir.

Kânunusani, şubat ve mart aylarına ait listeye gelince, bu listenin memleketlere göre taksim suretile tanzimi mukarrerdir. Bizden mal almayan memleketlerin Türkiyeye mal ithal etmesine müsaade edilmeyecektir.

Gorguloff Temyizde..

İstidası Pariste bugün tetkik ediliyor

Gorguloff

Paris temyiz mahkemesi sabık Fransız reisicümhuru M. Doumer'i öldüren Gorguloff'un istidasını bugün tetkik edecek. Hapishanede idam makkûmlarına mahsus olan höcresinde "Ölüm şarkısı" isminde bir roman yazmakla meş-

(Devamı 6 ıncı sahifede)

Bizde ve cihanda iktısadî vaziyet

Nizamettin Âli B. in şayanı dikkat konferansı iç sahifelerimizdedir.

Yakalanan Komünistler

Evraklariyle birlikte Adliyeye verildiler

Polis birinci şube müdürlüğü komünistlere ait tahkikatını ikmal etmiştir.

Yakalananların ekserisi Beşiktaşta ikamet etmektedirler.

Mevkuflar meyanında Takfur ve Armanak isminde iki Ermeni ile Hüseyin ve Sadi isminde iki Türk te vardır. Polis müdürlüğünce komünistler perşembe günü geç vakit adliyeye tevdi edilmişlerdir.

Fikret İhtifali

Büyük şairin mezarı bakımsızlıktan harap olup gidecek

İhtifalde Florinalı Naz. B. hitabesini irat ederken

Şair Tevfik Fikretrin ölümünün 17 inci yıl dönümü münasebetile dün Eyüpteki kabrinde bir ihtifal yapılmıştır.

İhtifale gelen zevatı Eyüp vapur iskelesinde Eyüp gençler mahfeline mensup gençler istikbal etmişler ve mahfelde izaz ve ikram da bulunmuşlardır.

(Devamı 6 ıncı sahifede)

Sovyet Heyeti

Dün akşam Eskişehire hareket ettiler

ANKARA, 19. (A. A.) — Mensucat fabrikaları için tetkikatta bulunacak olan Sovyet mütehassıslar heyeti bu akşamki trenle Eskişehire hareket etmişler ve istasyonda İktısat vekâleti erkânı tarafından teşyi olunmuşlardır.

Şükrü Kaya B. Erzuruma vardı

ERZURUM, 19 A. A. — Dahiliye Vekili Şükrü Kaya Beyefendi ve refakatlerindeki zevat bugün Bayburt'tan şehrimize geldiler ve şehrin methalinde vilâyet erkânı müstahkem mevki kumandanı ve ahali tarafından fevkalâde hararetle karşılandılar.

Askerî kıta selâm resmini ifa eylemiş ve Vekil Bey Vali konağına misafir edilmiştir.

GÜMÜŞHANE, 19. A. A. — Dahiliye Vekili Şükrü Kaya Bey efendi dün vilâyet makamında hükûmet erkânını kabul etmiş ve halk mümessilleri ve köylülerle konuşmuştur. Vekil Beyi aralarında gören halk sevinç içindedir.

GÜMÜŞHANE, 19. A. A. — Dahiliye Vekili Şükrü Kaya Bey dün öğleden sonra Bayburt kazasına hareket etmiştir.

Bugün

2 nci sahifede
Kemalizm nedir?
3 üncü sahifede
İstanbul nasıl eğleniyor?
4 üncü sahifede
Felek Hikâye
5 inci sahifede
Dünyada neler oluyor?

Kömür fiatları niçin kontrol edilmeyor?

Pahalı kömür memleketin sınaî hayatı üzerine doğrudan doğruya müessirdir

Kış gelmeden hemen tedbir almalı

Bu sene perakendi kömür satışlarında geçen seneye nisbetle yüzde yirmi, yirmi beş nisbetinde bir tereffü vardır. Geçen sene gaz şirketi kömürü, on ton satın almak şartile beher tonunu yirmi liradan veriyordu. On tondan aşağı alınan miktar için de bir iki lira zam yapılmakta idi.

Haber aldığımıza göre, toptan satış fiatlarında bir tereffü yoktur. Kömür, Zonguldakta tesbit geçen seneye nisbetle daha ucuzdur. Fakat buna rağmen bu sene gaz şirketi on ton miktarında satın alman kömürün beher tonunu yirmi beş liradan on tondan daha az miktarı için de yirmi altı buçuk liradan satmaktadır. Her halde yirmi dört liradan aşağı fiata kömür satın alınamamaktadır.

Gaz şirketinden bu fiat tereffüünün sebeplerini sorduk.

— "Geçen sene o fiata satıyorduk bu sene bu fiata satıyoruz. İsteyen alsın, istemiyen almasın" cevabını

(Devamı 6 ıncı sahifede)

Zonguldak'ta kömür ihracatı normal bir vaziyette devam ediyor

Fener'le Moda arasında yüzme müsabakası yapıldı

At yarışları, Tenis maçları ve atletik müsabakalar da oldu

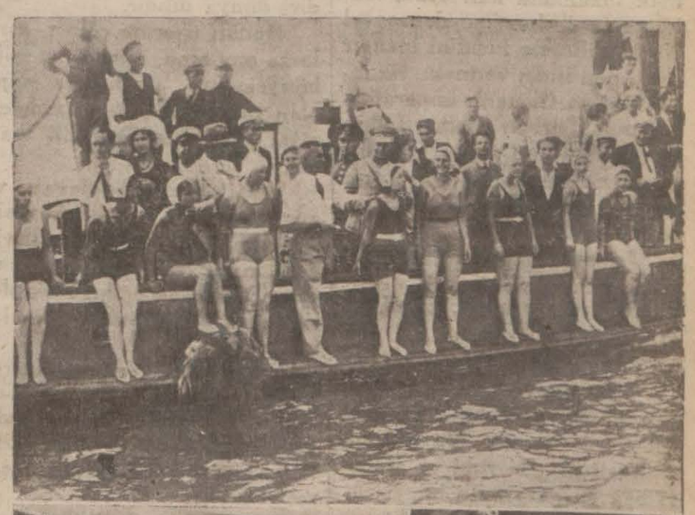

Dünkü kadın deniz yarışlarına ait intıbalar

Dün Fenerbahçe ile Moda arasında Cümhuriyet gazetesinin Hanımlar arasında tertip ettiği yüzme müsabakası büyük bir halk kütlesinin huzurunda cereyan etmiştir. Müsabakalar çok muntazam olmuştur.

Müsabakalara yirmi hanım kaydedildiği halde bunlardan yalnız 11 iştirak etmiş ve ikisi müsabakaya d

(Devamı 6 ıncı sahifede)

Siyasî ve tarihî tefrika 10

KEMALİZM NEDİR?

Selânik - Anafarta - Ankara..

Yazan: Edirne meb'usu Mehmet Şeref

Kemalizm inkılâbı, millet ve milliyet düsturlarını nasıl kurduğunu anlatırken: Insaniyetin büyük eserini meydana getirmeğe çalışan, duyan ve düşünen medenî milleterle müvazi yürüyen bir Türk milleti vardır, diyor... Bununla beynel milel medenî ailenin içinde âlemşümul insanî vazife aldığını anlatıyor. Burada Kemalizm rejiminin en büyük esası şudur:

Bir türlü medeniyet var. Bunun şarkı ve garbı yoktur. İnhisarcılık fikir ve mütaleası, biraz da âdem oğullarının bir türlü yakasını kurtaramadığı ben lik iddiasından ileri gelmiş ve bu medeniyete bir şarklılık, bir garplılık adı takmışlardır. Halbuki bunun mecmu heyetini meydana getiren biribirine manevî zincirlerle ulanıp bağlanmış insanların ceht ve sâyiidir. İşte Kemalizm, bu prensibile şarka da, garbe de anlatmak istiyor ki bizim rejimimiz medenî âlemde milletlerle müvazi yürüyerek o büyük insanî eseri ikmale çalışmaktır. Burada milletin yüksek ve âlemşümul mefhumunu insanlık mefhumile beraber tutuyor... Medenî eserin ikmalinde Türk milletini, bütün milletlerle müvazi ve yan yana yürütüyor. Sonra...

Türk milletinin hususî seciyelerini aslâ nazardan kaçırmamak, onları olanca kuvvetile yaşatıp yükseltmek istiyor ve diyor ki dil, kültür ve mefkûre birliği Türk milletinin hususî seciyesidir. Şimdi burada beynelmileliyetten milliyete geçiyor.

* * *

Dil, kültür, mefkûre birliği Türklük için milliyetin temelidir.

Büyük reis, ilk adımda Türk milletini asırların örttüğü kötü ve yalnış telâkkilerden, yabancı harsların millî dehayı susturan tesirlerinden kurtarmak lüzumuna kail oldu. Bunun için de her şeyden evvel Türk milletine kendini inandırmak, ona iman vermek lâzımdı. Meselâ Osmanlı imparatorluğunda Türkler vardı... Lâkin bir Türk milleti yoktu. Osmanlı imparatorluğunda bir tarih vardı. Lâkin, Türk tarihi yoktu..

Osmanlı imparatorluğunda bedii, hukukî, iktısadî, fennî bilgiler vardı. Lâkin bunlarda aslâ millî şuur yoktu.

Yabancı dil ve kültürün basıcı, dağıtıcı tazyiki, fikriyat üzerindeki indî tahakkümleri Türklerde tesanüt duygusunu mahvettiği gibi ruhî ve manevî bağ da garyimillî idi.

"Dumlupınar" zaferinden sonra rejimi kuran Mustafa Kemal artık dehasının nurunu, kudretli nefsinde şiddetle duyarak, benliğinde yoğurulan "Türklük" mefkûresini, ancak milletinin etrafını sarmış kabukları ayıklamakla ortaya atacağına iman etmişti.

Millî devletin şiarı Türklük idi.

Millî mefkûre, millî dil, millî kültür! İşte bu, asla içtimaî mefkûrecilik olarak Mustafa Kemalin ruh ve dimağında yer bulmadı.. Onda bu üç millî kudret ancak Türk tarihinin maddî varlığından doğdu.

Zira: O; milletinin tarihini elemeğe başladı.

Asrı yürüten, felsefî fikir ve kanaatler bu diyarda henüz sırrî ve asavvufî idi.. Zira Türkler tam manasile görme ve araştırma üzerine müesses maddî bilgilerle asla ülfet etmemiş, dağınık insanlardı. Onlar ancak, her hâdisenin sebep ve mantıkî bir "kavil" ile izah edilebilir kanaatini taşıyorlardı.. Böyle öğretilmişti.. Bu öğretilişte ise yetiştiren ve yükselten bir fikrî terbiye yoktu.. Bunun için de (millî deha) sönüktü.

Daima "kavlin,, karanlığı verseler ona kani, ne yapsalar ona şakir."

İşte Mustafa Kemalin nur ve dehası bu karanlığa hücum ile dağıttı, milleti nurlandıracak yolu gösterdi. Bu ilk adım da millet yolu, milliyet yoliydi.

Bu sebepledir ki Kemalist rejimi kıp kızıl, dos doğru milliyet rejimidir.

Mustafa Kemal: Evvelâ millî harsı şuurlandırmak asliyetini Kemalizm rejiminin başına koydu. Bunun için de millî araştırmaları teşkilâtlandırmak lâzımdı. Türk milleti gibi tarihi cihan tarihile başlamış bir milletin... Kâinatın seyrini değiştiren, medenî varlığı yaratan büyük akını meydana getirmiş büyük bir milletin elbette harsı kuvvetli idi.

Bu; asırlarca yabancı kültürlerin hücumu altında büzülmüş ve susmuştu.

Bu harsı şuurlandıracak teşkilâtın başında millî tarih vardı. Türk tarihi ise dünya medeniyeti tarihinden başka bir şey değildi. Mukayeseli bir ilim kafasile bu tarihi Hint — Avrupaî yanlış görüşünden kurtararak, onun dört yanını saran (rivayat ve hikâyat) destanlarından sıyırıp ortaya maddî tarihi çıkarmak lâzımdı.

Bu hareket, kültürün şuurlanması için en başta gelen bir ceht idi.

Bunun tabiî neticesi olarak (millî kültür araştırmaları) meydana çıkacaktı, Bu suretle de millî irfan müesseseleri kurulacaktır.

Ve işte ancak o vakit terbiye öğreticiliğin dar ve yeknesak çerçevesinden sıyrılarak yükseltici ve yetiştirici olacaktı.

Bu sebeple Kemalizm Türkün hususî seciyelerini araştıran bir rejimdir. Bunun başında dil vardı ve onunla işe başladı... Pek az zamanda feyzini gösterdi. Türk dili, dip diri dünya dilidir.

Bunun üzerine çöken, asırlarca onu ezen, kendi millî bünyesinin açılmasına engel olan yabancı söz ve kaideleri attı.. Şimdi bir Türk dili vardır.

Türk dili onu bağlayan ve genişletmeyen, kendi bünyesinden olmayan bükümlü dillerin elinden kurtuldu.... Arap ve acem kaidelerini attı.. Terkiplerini attı.. Tasrif ve iştikaklarını attı.

Büyük halâskâr buna işaret ederken, inkılâbın başında Türkün dili bulunduğunu söylediği sırada her halde dilin istiklâlini kurtarmak lüzumuna işaret etmiştir.

Bugün Türk dili billûr kaynağından tatlı tatlı akan, Türk yüreklerine dokunan bir dil olmuş, ve gittikçe temiz Türkçe yazan... ve nihayet ince, yüksek duygulu genç kalemler yetiştirmiştir.

Şimdi sıra dilin sadık nöbetçisi olan kamusunu yapmağa gelmiştir ki bu da nihayet günün meselesidir.

* * *

Kemalizmin en çok ehemmiyet verdiği ana hatlardan birisi de kültürdür.

Osmanlı imparatorluğunda böyle bir şey yoktu. Ittihat ve Terakkide de bunu aramak abes bir şeydi.

Birisi yalnız (gayreti din ve devlet) yalancı namı altında "Padişah,, ve onun tevabiini düşünen bir karma karışık teşekküldü.. Onda "millî deha,, yı yükselten ve bir milletin seciyevî vasfı ve asliyeti olan "kültür,, ü aramak imkânı yoktur.

Oteki hürriyet ve meşrutiyet için haykıran Ittihatçılar ise "Islâm ittihat,, ı gibi berbat, çürük bir yola sapmışlardı.

Islâm ittihadı, Ittihat ve Terakkicilerin Osmanlı milleti gibi muhayyel, asılsız bir şeydi. Izaha hacet yoktur. Bugün herkes bu saçma fikrin kıy-

HARİCİ HABERLER

Pr. Piccard Sağ salim indi

Yakında bir kerre daha havalanacak

ROMA, 19 (A.A.) — Profesör Piccard, dün akşam tam saat 17,10 da Mantou vilâyetinin Cavallara tepesi yakininde yere inmiştir. Sihhati mükemmel olan profesör, Senzano'ya müteveccihen otomobille hareket etmiştir.

Aletler işledi

ROMA, 19 (A.A.) — Profesör, Piccard'ın balon sepeti, inmek üzere iken Cavallara tepesine çarpmıştır.

Yorgun görünen profesör seyahatinin mükemmel geçtiğini ve balonun bütün cihazlarının şayanı takdir bir surette işlemiş olduklarını söylemiştir. Mahallî hükûmet erkânı profesörle arkadaşını selâmlamışlardır.

Balonun zarfı ve sepeti kamyonlarla Senzano'ya taşınmıştır.

Bir tecrübe daha

WİLMİNGTON, 19 (A.A.) — Maruf Belçikalı profesörün biraderi olup burada eczacılıkla meşgul bulunan M. Jean Piccard'ın söylediklerine göre, profesör Piccard'ın yakın bir âtide Hudson körfezi havalisinde semanın Stratosphere mıntakasına yeni bir sut daha yapması ihtimali dahilindedir.

Pr. Piccard'ın beyanatı

DESENZANO, 19 (A.A.) — Pr.Piccard, elde edilmiş olan neticelerin 1931 senesinde elde edilmiş olan neticelerden mahsus derecede mühim olduğunu, zira suudun daha ziyade bataetle icra edilmiş ve balon sepetinin daha iyi düşünülerek vücude getirilmiş olduğunu beyan etmiştir.

Mumaileyh, 16000 metrede rüyetin mükemmel olduğunu söylemiştir. Pr. Kozmik şuaatı hakkında calibi dikkat tecrübeler yapmıştır.

Hava ile deniz Arasında

Mollison doğru yolu na devam ediyor

LONDRA, 19 (A.A.) — Tayyareci Mollison'un dün akşam Galway sahilinin 650 mil garbinde Beaverbrac Kanada vapuru tarafından görülmüş olduğu hakkında Londraya yeni bir haber gelmiştir. Bu mevki tayyarecinin Ascania Bahrimuhit vapuru tarafından müşahede edilmiş olduğu mevkiin 100 mil garbindedir.

LONDRA, 19 (A.A.) — Tayyareci Mollison, hareket esnasında, şimdiye kadar hafif tayyareler tarafından kaldırılmayan nisbette büyük bir benzin hamulesi götürmüştür.

Benzin ile pilotun sikletleri 1438 ingiliz libresidir. Hava radsaatı Nevyork ve Saint Jean de Terreneuve'den mükemmel olarak iş'ar edilmektedir.

LONDRA, 19 (A.A.) — Ascania Bahrimuhit vapuru, gazetelere gönderdiği bir telsizde, bu sabah tayyareci Mollison'a tesadüf etmiş, olduğunu, havanın açık, denizin sakin ve tayyarecinin vapurun yakininden geçerken gemiyi selâmlamış bulunduğunu bildiriyor.

HALİFAX, 19. A. A.— Mollison'un tayyaresi, civarda bir müddet uçtuktan sonra garba doğru teveccüh etmiştir. Müteakiben tayyarenin motörünün gürültüsü buraya otuz beş mil mesafede bulunan Hublards'dan işitilmiştir.

HALİFAX, 19 .A. A. — Yeni Iskoçya — Bu sabah saat 5,45 te "mahalli saat" tır. Şu halde mümaileyh Atlas Okyanosunu ilk olarak geçmiştir. Tayyareci Garp cihetini bulmakta idi.

HARBOURGRACE, (Terre Neuve), 19.— A. A. — Bu sabah saat 17 de (İngiliz saati ile) hava kapalı ve fakat rü'yet şeraiti iyi idi. Yüzlerce kişi tayyareci Mollison'u bekliyorlardı.

Ottava konferansı

OTTAVA, 19. A. A. — Bir taraftan Büyük Britanya ve diğer taraftan Kanada ile Avusturalya arasında yapılmakta olan müzakerelerin cuma akşamına kadar iyi bir neticeye isal edilecekleri ümidi izhar edilmesine rğmen Kanadaya ait mesailde yeniden bazı manilere tesadüf edildiği şayiası deveran eylemeketdir.

Dominyonlar arasındaki iki taraflı müzakereler daha şayanı memnuiyet bir halde terakki etmektedir.

İktisadî teşriki mesaî komitesinin bugün neşredilen raporu, Avusturalya ittihadı hükûmetleri ajanslarının bütün teşkilâtını ve evsafı sanayiin ihtiyacatına tetabuk eyliyecek ve zeman zeman tekrar tetkik ve müta lea edilecek olan sanayi standardizas

Hep o Siyaset!

İngilterenin Hint politikasında bir değişiklik yok!

LONDRA, 19 (A.A.) — Reuter ajansından: Hint teşrii meclisi sabık reisi ve Hint kongresi millî fırkası lideri olup hali hazırda İngilterede bulunan Vallabhai Patel, Büyük Britanya hükûmetinin Hint cemaatleri hakkındaki kararını şiddetle tenkit ederek demiştir ki:

"Hükûmetin bu vesikası haysyetsizce yapılmış bir vesikadır. Büyük Britanya hükûmeti bu suretle mümkün olabildiği kadar uzun bir zaman için Hindistan üzerindeki hüküm ce nüfuzunu lâübaliyane bir tarzda devam ettirmek arzusunda bulunmakta ve böylelikle Hint cemaat ve sınıflarını biribirlerine muhalif vaizyete getirerek yekdiğerlerinden tamamen ayrı birer kütle haline ifrağ ve tebdil eylemeği istihdaf etmektedir."

Londra'da Sıcaklar

Yirmi bir senedir görülmemiş derecede

LONDRA, 19 (A.A.) — Londra bugün adeta bir cehennem gibidir. Öğleden biraz evvel Greenwich rasathanesinin kaydetmiş olduğu hararet derecesinin mikdarı Fahrenhayt 95,5 idi: Bu hararet 1911 senesinden beri kaydolunan en yüksek hararet derecesindedir.

1911 ağustosunda hararet derecesi yüze çıkmış idi.

Mallarını müsadere edecekler

MADRİT, 19. A. A. — Meb'usan meclisi, mutlakiyet taraftarı fesat hareketinde methaldar şahsiyetlere ait zirai araziye hükûmet tarafından vaz'iyet edilmesini derpiş eyleyen kanun lâyihasını heyecanla müzakere etmiştir.

Mezkûr lâyihanın bir ekseriyetle kabul edileceği tahmin olunuyor.

MADRİT, 19. A. A. — Kortesler meclisi, fesat hareketinde methaldar şahsiyetlerin arazilerinin bilâ tazminat istimlâkine dair olan kanun lâyihasını 14 muhalif reye karşı, 262 rey ile tasvip ve kabul eylemiştir.

Fransanın ithalât ve ihracatı

PARİS, 19 (A.A.) — Fransanın 1932 senesi ilk yedi ayına ait ithalâtı 17 milyar 677 82 bin ve ihracatı da 11 milyar 512 milyon ve 205 bin franga baliğ olmuştur.

Bir Amerika ayanı kanunu ihlal etmiş

NEVYORK, 19 (A.A.) — Sabık mesai nazırı, âyandan M. Davis ile diğer 6 şahıs, muhtelif hayır cemiyetlerinin mühtaç azasına yardım için lüzumlu mebaliği tedarik maksadile tertip edilen bir piyangoya ait olarak mevzu kanunları ihlâl etmiş olmakla ittiham edilmişlerdir.

Bir askerî tayyare düştü

CHALONS SUR MARNE, 19. A.A.— Bir bombardıman tayyaresi, sürat kaybetmesi neticesi olarak sukut etmiş ve parçalanmıştır. Tayyare rakiplerinden 4 zabitin ikisi ölmüş, diğer ikisi ağır surette yaralanmıştır.

PONT SAN PIETRO, 19. A. A. Bir askeri tayyare, bir evin üzerine düşmüştür. İki tayyareci ölmüş, iki çocuk diri diri yatmış bir kadın ve bir küçük kız hafif surette yaralanmıştır.

Brezil'de bir gemi müsadere edildi

LONDRA, 19 (A.A.) — Resmî mahafilde haber alındığına göre Brezilya hükûmeti bütün ecnebi gemilerini Morbla adasında tevkif ederek ecnebî yolcuları ve bazı istisnaî ahval de Brezilya yolcuları karaya çıkarmak ve gemiye almak mezuniyetini vermiştir.

Şark panayırında

BARİ, 19 (A.A.) — Şark panayırı müdiriyeti ticarî mübadelâtın daha kolay bir hale getirilmesiyle alâkadar bulunan tüccar ve sanayiciler arasında mukaveleler akdini teshil için panayırın açık kaldığı müddetçe muhtelif şubelere şamil ol-

M. Venizelos Kürsüde

Hükûmetin icraatını kısaca anlattı

ATİNA, 19 A.A. — M. Venizelos dün meclisin son celsesinde hükûmetin icraatını kısaca anlatarak kendi fırkasını dört sene mütemadiyen iktidar mevkiinde kaldığını ve memlekete şayanı dikkat bir siyasi istikrar temin eylediğini söylemiştir. Başvekil, malî siyasetinin muvaffakıyetlerini izah ederek bu müvaffakıyetlerin ancak cihan buhranı önünde tevekkufa uğradığını ehemmiyetle kaydetmiştir.

M. Venizelos haricî siyasete temas ederek demiştir ki: Siyasetteki istikrar haricî sahada da büyük muvaffakıyetler elde edilmesini mümkün kılmıştır.

Türkiye, İtalya ve Yugoslavya ile akdolunan dostluk muahedeleri her türlü endişeleri bertaraf etmiş ve teslihatın azaltılmasına imkân vermiştir.

M. Venizelos gelecek mecliste kendi fırkasının yine en kuvvetli fırka olarak bulunacağından emin olduğunu söylemiş ve demiştir ki: Bu suretle Liberal fırka gerek rejim meselesinin sureti katiyede halli gerekse bu rejim meselesile sıkı sıkıya alâkadar bulunan hükûmetin sureti teşekkülü hususunda çok müsait olacaktır. Meclisin feshi ile ayni intihabatın icrası hakkındaki emirnameler bugün neşredilmiştir.

İtalya'da Manevralar

Filodan sonra ordu manevrası başlıyor

ROMA, 19 (A.A.) — İtalyan ordusunun bugün başlıyacak olan büyük manevraları bir hafta devam edecek ve umumî erkânı harbiye reisi ceneral Banzaninin kumandası altında icra edilecektir.

Manevralara takriben iki bin zabit; elli bin nefer ve altı bin hayvan iştirak edecektir.

Manevralar mıntakası Apeni dağlarının iki sathı maili arasında imtidat etmektedir.

TARANTE, 19 (A.A.) — Bahriye nazırı M. Sirianni; Tiryeste, Doria ve Zara gemilerine gitmiş ve orada Amirallerle zırhlı ve tahtelbahir kumandanlarını ve ayni zamanda tayyare teşkiltı, rüesasını kabul ederek kendilerine deniz manevraları esnasında göstermiş oldukları fikrî teşebbüs ve teşriki mesaiden dolayı kralın ve başvekilin memnuniyet ve tebriklerini beyan etmiştir.

Nazır bundan sonra Bari ve Ancona limanlarında demirlemiş olan gemilere gitmiştir. Bu gemilerin tayfaları tamamile ihtiyat efradnıdan mürekep olup manevralara iştirak nagihani surette davet edilmişler ve talimler esnasında şayanı dikkat bir muvaffakıyet göstermişlerdir.

Southorn Croos Nevyorko gidiyor

RİO DE JANEİRO, 19 A. A. — Southorn Croos isminde ki Amerikan vapuru Buenos Airesten Nevyorka gitmektedir. Geminin bundan takriben bir ay evvel bir isyan zuhur etmiş olan Sao Paulo hükûmeti dahilinde bir takım ecnebileri hâmilen yakında buraya muvasalat etmesi beklenmektedir.

Bir kadın tayyareci 10,200 metredc

VILLACOUBLAY, 19 A. A. — Kadın tayyarecisi Mary Semetz, kadın irtifa rekorunu kırmağa teşebbüs ederek on bin iki yüz metreye çıkmıştır. 20 Mart 1930 tarihli rekorun sahibi Amerikalı kadın tayyareci Smith ancak 8357 metreye çıkmış idi. Yeni rekor tayyaredeki cihazların tetkikinden sonra resmen tasdik edilecektir.

Fransanın taziyetleri

PARİS, 19. A. A — Başvekil M. Herriot'nun kalemi mahusu müdür muavini M. Riviere, dün Lehistan sefaretine giderek Madam Moscickanın vefatı münasebetile Reisicümhur ve Başvekilin taziyetlerini iblağ eylemiştir.

Bordeau'da grev büyüyor

BORDEAU, 19 .A. A. — Grev hareketi tedricen artmaktadır. Deniz cilerden mürekkep bir heyeti murahasa ticaret nazırı ile görüşmüş ...

SON DAKİKA

Haydutlar bir şehir zaptet

BENDER - BUŞİR, 19. A. A. — Haydutlar, esk şehri olan Djask şehrini zabtederek garnizonunu teşkil mış beş neferi ufak bir kuleye ilticaya mecbur etmişler de içecek suyun tükenmiş olduğu söylenmektedir. He ateşi teati edilmektedir. Bender Abbastan takviye kıtaa rilmişir. Djask'da İngiliz tabaasından bir kaç kişi ikame tedir.

Muğla'da büyük bir gangın

MUĞLA, 19. A. A. — Dün gece saat birde Sabunh kiinde bir yangın çıkmış ve iki buçuk saat devam etmi kûmetçe alınan tedbirler ve itfaiyenin mesaisi sayesind bir tehlikenin önü alınmıştır.

Darülfünun heyeti Çankır

ÇANKIRI, 19. A. A. — Dört Müderris ve 24 talebed rekkep Darülfünun tetkik heyeti dün Çankırı halkının s tikbal tezahüratı arasında şehrimize gelmiştir. Misafirl ne Çankırı Belediyesi 40 kişilik bir ziyafet verdi. Heyet ş ri gezecek ve müessesatı ziyaret edecektir.

Daday'da zelzele devam ed

MULĞA, 19. A. A.— Daday'da zelzele fasılalarla ediyor. Ayın 14 üncü gece sabaha karşı bir hafif sonra şi daha sonra da yine hafif bir zelzele olmuştur. Ayın 15 in gene sabaha karşı iki hafif ve gündüz saat 14 te şiddetli bir ve 19 da hafif zelzele hissedilmiştir.

Dün zelzele olmamıştır. Halk el'an bahçelerde oturuy

Idam mahkûmu karı koc

ŞANGHAY, 19. A. A. — İsviçre tabiiyetinde olduğu eden Paul Moulens isminde birisi ile karısı, mahkeme hapishanede 15 ay bekledikten sonra idama mahkûm edi dir. Maamafih, idam cezası, Çin afiumumi kanunu mucib man müebbet hapse tahvil edilmiştir. Bu iki mahkûm, Ç münist propagandasını yapmış olmakla itham edilmekte

Komşu memleketlerde

Suriyede neler oluy

Museviler Erdeni de isteyo

Beruttan Adana gazetelerine yazılıyor: — Hızbulistiklâl elârabî fırkası son günlerde Kudüste bir beyanname dağıtmıştır. Bu beyannamede ezcümle deniliyor ki:

"Filistin Suriyenin bir cüzüdür. Bu iki memleketin birleşmesi ve intidap rejiminin kaldırılması lâzımdır.

Filistin de dahil olduğu halde bütün Suriyede serbest bir intihap yapılarak Arap meclisi mebusanı teşkil edilmesi lâzımdır."

Bu beyannamelerden Avrupa hükûmetlerine ve Cemiyeti Akvama da gönderilmitşir.

Yahudiler ne diyorlar?

Diğer taraftan alınan bir haberre göre Yahudilerin maruf şahsiyetlerinden doktor Vizmen "Elrasfet" gazetesine şu beyanatta bulunmuştur:

Filistinin arazisi, mevcut ve mustakbel nüfusuna nisbeten çok küçüktür. On iki milyon dönümden fazla değildir. Bu kadar arazi daha şimdiden buradaki Arap ve Yahudi kitlesine dar geliyor. Halbuki dünyanın her tarafında bulunan Yahudilerin de vatanlarına dönmek istedikleri nazarı dikkate alınırsa mesele bir kat daha müşkil bir vaziyet alacaktır.

Binaenaleyh bu "Ana vatana dönüş" hâdisesi ancak Maveraüşşerianın yani Şarkulerdenin Filistine ilhakı ile tehakkuk edebilir.

Esasen Yahudiler on iki seneden beri Filistinin imarına çalışıyorlar, bütün araziyi Araplardan satın almışlardır. Ve Filistin bugünkü halile mükemmel bir Yahudi yurdu olmuştur. Fakat hariçten gelecek Yahudileri istiap edemiyeceği için ana vatana dönmek arzusunda olan dünyadaki bütün Yahudilerin behemehal Şarkulerden topraklarına yerleşmesi icap ediyor.

Biz Şarkulerdenin Filistine ilhakı için elimizden geldiği kadar çalışacağız ve bu iki memleket ancak bir Yahudi yurdu olabilir ve behemehal bu olacaktır da.

Eletraşın millî misakı

Sahrada bulunan Suriye mücahitleri reisi Sultan Eletraş bir beyanname neşretmiştir. Bu beyannamede deniliyor ki:

"1926 senesinden beri sahralar da ömür çürüten mücahitler hayatlarının sonuna kadar vatanın kurtulması için çalışacaktır..

Dama karyesinde imza edilen millî misaka sadık kalacağız. Bu uğurda kanımızı dökeceğiz, biz vatanın silâhıyız, vatan aleyhine çalışan insanların amansız düşmanıyız. Onlar bizden korksunlar."

Yeni mukarrerat

Geçen mektupta, ehalinin bazı şikâyet ve metaliplerini hükûmet

ri memleketlerine dönmüş

Heyeti azası ilk önce R hur Hazretlerini ziyaret tazimat eylemişlerdir.

Bu heyetin mütalebatın dilik şu maddeler kabul v altına alınmıştır: -

1 — Suriye'nin her ta derdest bulunan evkafı i intihabatı iş'arı ahire kad ri.

2 — Muhtarlar nizamı nin tatbikinin tecili.

3 — Halep su şirketi baştan müzâkerata girişile halinin muhtaç olduğu su nın temini ve su ücretlerin rilmesi.

4 — Işar vergisinin büt saisi nisbetinde umumi bir tenzili.

5 — Çiftçilerin Ziraat sına olan borçlarının tecili

Yüzelllllkler

Berutta bulunan yüzel ile diğer muhalifler bir ay ri kendi aralarında temas malara devam ediyorlar.

Bu içtimalara iştirak e den birisi şu malûmatı veri

"Muhalifler parasız ve bir halde kalmışlardır. Ba rak'a ve Hindistana gittil da tedarik ettikleri parala tikten sonra, yaşamak için bir çareleri kalmıştı: Fran casusluk ve jurnalcılık....

Şimdi bu işe başladılar; ki Türklerle Türk muhiple kip ve her gün onlar ha türlü türlü yalan ve iftirala lu jurnallerini Fransızlara ediyorlar. Ve bu adamlar rafta ve her fırsatta Türki huriyeti aleyhinde çalışıyor

Maamafih onların bu d karakterlerilede Türkler v muhipleri pervasızca müca diyorlar.

Bu adamların Hoybon v nak komitelerile sıkı tema lundukları ve hattâ onlarla ki mesai kararını verdikler hakkaktır.

En büyük Ame kan tayyare gemisi oturd

SAN DİEGO, 19. A. A. — kanın en büyük tayyare ge lan 33.000 tonluk Saratoga, yüzünden Sunset Beach'ın mil açığında karaya oturmuş mi birçok saatler bir kum ta nın üzerinde kalmıştır.

Müteaddit gemiler kaza m ne gitmişler ve Saratoga'yi y meğe muvaffak olmuşlardır.

Yeni bir kabl

ORAN, 19 .A .A. — Dün Marsilya arasında yeni bir de tı kablo ferşedilmiştir.

Maarif Müfettişleri Kongresi Bugün Aktolunuyor

Ekonomi

Haricî ticaretimide 7 aylık vaziyet

İdhalât ve ihracatımızda istatistiklerden alınmış rakkamlar

1932 senesi ilk yedi ayı zarfındaki ithal ve ihraç edilen eşyanın kıymeti ve 1930-31 seneleri muadil ayları ile mukayesesi:

İTHALÂT (T. L.)

Aylar	1931	1932
K. sani	12.241.446	4.323.132
Şubat	10.254.672	4.544.986
Mart	12.851.526	6.927.006
Nisan	10.551.461	5.606.116
Mayıs	11.897.008	11.477.682
Haziran	11.567.092	5.711.987
Temmuz	9.388.141	7.793.517 (x)
	78.754.346	47.364.426
Ağustos	11.285.864	
Eylül	11.128.149	
T.evvel	10.364.169	
T. sani	7.388.603	
K. evvel	7.741.762	
	126.659.893	

İHRACAT (T. L.)

K. sani	11.039.807	10.346.877
Şubat	9.306.131	7.735.321
Mart	10.592.957	7.716.445
Nisan	10.119.805	6.841.212
Mayıs	9.817.032	6.800.072
Haziran	5.715.528	4.023.701 (x)
Temmuz	6.528.649	4.626.235 (x)
	63.119.909	47.725.963
Ağustos	6.708.265	
Eylül	12.801.942	
T. evvel	14.050.659	
T. sani	15.447.332	
K. evvel	15.146.700	
	127.274.807	

1932 senesi ilk yedi ayı zarfındaki ihracat miktarı ve kıymetleri (1930 ve 1931 ile mukayeseleri):

MİKTAR (Kg.)

Madde	1931 İlk 7 aylık yekûnu	1932 İlk 7 aylık yekûnu
Tütün	12.550.515	12.183.410
Pamuk (ham)	7.981.086	7.049.113
Fındık (iç)	7.399.392	7.196.919
Üzüm (kuru)	12.765.216	6.739.859
Z. yağı	19.092.101	1.818.081
Afyon	178.785	170.680
Yün	2.343.280	787.736
Incir (kuru)	6.506.203	1.202.627
Arpa	21.524.215	60.773.988
Yumurta	16.755.484	17.373.650
Tiftik	1.591.260	537.144
M.kömürü(ton)	51.647	159.690

KIYMET (T. L.)

Tütün	12.312.305	11.915.919
Pamuk(ham	2.724.727	2.184.030
Fındık (iç)	4.263.106	2.088.919
Üzüm(kuru)	3.814.902	2.495.293
Z. yağı	5.654.526	620.580
Afyon	1.101.401	1.688.879
Yün	940.932	265.619
Incir (kuru)	697.571	128.102
Arpa	775.478	2.601.511
Yumurta	6.925.205	4.952.007
Tiftik	1.165.276	203.679
M. Kömürü	654.144	1.689.452

1931 temmuzuna nisbetle 1932 temmuz ihracatında fazlalık görülen başlıca maddeler:

KIYMET (T. L.)

Madde	1931	1932
Arpa	142.850	179.890
Tiftik	54.318	71.297
M. kömürü	163.020	414.074

1931 senesi temmuzuna nisbetle 1932 senesi temmuz ihracatında noksanlık görülen başlıca maddeler:

KIYMET (T.L.)

Madde	1931	1932
Tütün	919.616	870.700
Yumurta	732.483	674.888
Pamuk	124.004	61.876
Afyon	284.505	229.289
Z. yağı	443.549	81.861
Fındık (iç)	197.310	53.532
Üzüm	79.167	8.962
Yün	262.044	38.676
Incir	282	1

Başlıca ihracat maddelerimizin 1931 32 temmuz ayı zarfındaki ihracat miktarlarş:

Madde	1931 (Kg.)	1932 (Kg.)
Tütün	647.946	1.243.226
Yumurta	2.248.174	2.208.671
M. kömürü	15.478	40.352
Afyon	40.088	23.552
Arpa	4.403.395	5.523.704
Tiftik	102.912	182.905
Z. yağı	1.187.121	243.502
Fındık (iç)	320.084	129.494
Pamuk (ham)	271.864	226.668
Yün	688.564	104.815
Üzüm (kuru)	226.244	26.580
Incir (kuru)	2.113	20

Uydurma fiat telgrafları

Piyasada bazı şeker tacirleri, şeker fiatlerini arttırmaktadırlar. Bunlardan bir kaçı ihtikâr kanunu mu- fiat telgrafları almaktadırlar.

Vaki olan ihbar üzerine, ticaret odası, bu telgraflar hakkında tahkikat yapmaktadır. Bu münasebetle Avrupa şeker piyasaları, ve borsalarından malûmat alınmıştır.

Brüksel şeker borsasından gelen bir telgrafda, fiatlerin bukadar yükselmediği anlaşılmıştır.

Uydurma fiat telgrafı temin eden bu gibi, tacirler hakkında kanunî takibat yapılacaktır.

Yunanistana hayvan ihracatı

Yunanistan her sene Türkiyeden mühim miktarda kasaplık hayvan almaktadır. Bu sahadaki ticaretimizin inkişaf için Haricî Ticaret Ofisi bir Türk - Yunan şirketi teşkili meselesini tetkik etmektedir.

Şirketi kasaplık hayvan alım satımı ile meşgul olan Türk ve Yunanlı tacirler teşkil edecektir.

Sünger ihracatımız

Sünger ihracatımızın tezyidi için Haricî Ticaret Ofisi bazı kararlar ittihaz etmiştir. Senede yetmiş bin okka sünger ihraç edebileceğimiz anlaşılmaktadır. Londraya nümuneler gönderilmiştir.

İzmirden tütün alınıyor

İzmir tütün tacirlerinden mürekkep bir heyet stok tütünlerine müşteri bulmak maksadile ,Avrupaya gitmişti. Triyesteden ihracat ofisine gelen hususî bir haberde, bu heyetin 500 bin kiloya müşteri bulduğu bildirilmektedir.

İncir zenbilleri kontenjandan hariç

İzmirden yazılıyor: İktisat vekâleti incirlerin ihracında kullanılan zenbillerin kontenjan talimatnamesinin D fıkrasına idhal edilerek serbestçe memlekete girmeleri için gümrüklere emir verilmiştir.

İncirlerin ihracına kullanılan diğer ambalâj malzemesi hakkında henüz bir emir gelmemiştir. Bu sebeplerdir ki ticaret odası ve alâkadar ihracat tacileri iktisat vekâleti nezdinde tekrar teşebbüsata bulunarak bunların da serbest olarak ithaline müsaade edilmesini rica etmişlerdir.

Meyve ihracatı için bir kongre

İhracat ofisi, birkaç güne kadar, taze meyve ihracatı için, kongre mahiyetinde olmak üzere, meyva tacirlerini bir içtimaa davet edecektir.

Bu içtima için, bir rüzname hazırlanmaktadır. Bu ruznamede, ambalaj usulleri nakliye tarifeleri, ve meyvaların toplanma tarzları hakkında müzakerat cereyan edecektir.

İzmir ticaret Borsasında

IZMİR, 19 .A. A.— Dün borsada 13 kuruştan 33 kuruşa kadar 1392 çuval çekirdeksiz üzüm, 6 kuruş 10 paradan 8 kuruş 10 paraya kadar 995 çuval buğday, 3 kuruş 35 paradan 4 kuruşa kadar 135 çuval arpa, 95 kuruştan 240 kuruşa kadar 1410 çuval palamut satılmıştır.

Adana'da ilk Mısır pamuğu mahsulü

ADANA, 19. A. A. — Bu senenin ilk mısır pamuğu dün borsaya gelmiş batmanı 193 kuruştan satılmıştır. Pamuk fiyatları geçen seneye nazaran daha ümitlidir. Alım satım hareretlidir. Çiftçi mahsulü elden çıkarmıyarak fiyat terakkisidinden istifadeyi düşünmektedir. Buğday muamelesi durgun arpa isteklidir.

Muğla'da mübayaat

MUĞLA, 19. A. A. — İstanbuldan gelen bir türk kumpanyası tarafından geçen seneki tütünler mübayaa edilmektedir. Şimdiye kadar bir balya mübayaatta bulunmuştur.Mübayaat devam ediyor.

Maarifte

Müfettişler Kongresi

Bugün toplanarak maarif işlerini görüşecekler

İstanbul ilk tedrisat müfettişleri kongresi bugün toplanacak, İstanbul ve Türkiye maarifini alâkadar eden mühim meseleler etrafında müzakerler olacaktır.

Gece dersleri

Halk Fırkası Beyazıt merkez Ocağı tarafından hiç okuma ve yazma bilmiyenler için gece dersleri açılmıştır. Dersler iki ay devam edecektir.

Çocuk bakıcılık mektebi

Türkiye Himayei Etfal Cemiyetinin Ankarada Keçiörendeki Çocuk Bakıcılık mektebine talebe kayit ve kabulüne başlanmıştır. Mektebe aşğari on sekiz yaşında ilk mektebi bitirmiş hanım kızlar alınmaktadır. Mektep leylidir. Tahsil müddeti iki senedir. İşte mümarese peyda eden talebeye aylık ta verilmektedir. Kayit için hüsnühal, sıhhat şahadetnameleri ile üç kıta fotoğraf lâzımdır.

Kitap meşheri için hazırlıklar

30 ağustos ta Darülfünün meydanında Maarif Vekâleti tarafından açılacak olan kitap meşherinin tanzimine başlanmıştır.

Bu hususta Ankara caddesi kitapçılarından bir kısmı şimdiden paviyonlarını tedarike ve yeni eserleri tasnife başlamışlardır. Bu sergiye 8 sergiye 8 kitapçı iştirak edecektir.

Bundan başka Devlet Matbaası da neşriyatının mühim bir kısmını sergide teşhir edecektir.

Lotaryacılar

Zabıta bunları sıkı bir takibe tabi tutacak..

Her ne suretle olursa olsun kumar oynamak ve bu meyanda loteryacılık yasak olduğu halde son zamanlarda gene bir takım loteryacılar türediği görülmüştür.

Bunlar ellerinde çikolata vesair bir takım şeyler olduğu halde İstanbul ve Beyoğlu cihetlerinde kahve ve meyhanelerde dolaşmaktadır.

Lotaryacılar ellerindeki eşyayı satıyormuş gibi öteye beriye girip çıkarak müşteri bulunca koynundan bir torba çıkarıp oyun oynatmaktadırlar. Zabıta bunlar hakkında şiddetle takibata başlamıştır.

Mahkemelerde

50 lira Dolandırmış

Bir adama üç ay ceza verildi

Geçenlerde Muzaffer isminde bir adam Sultan Selimde oturan Refia hanım isminde bir kadıncağızı yaka lıyarak kendisini tütün depolarına yüksek yevmiye ile amele yazdıracağını söylemiş ve bu iş için öteye beriye masraf edeceğim diye kadıncağızın elinde bulunan 50 lira parasını almıştır.

Aradan bir kaç gün geçmiş, fakat Muzaffer bir daha görünmemiştir.

Bunun üzerine Refia hanım polise müracaat etmiş ve Muzaffer yakalanarak adliyeye verilmişti.

Üçüncü ceza mahkemesinde Muzafferin cürmü sabit olmuş ve kendisi 3 ay hapse mahkûm edilmiştir.

Adliye de tatil bitiyor

20 temmuzden beri adliyede devam eden tatil ay sonunda bitecek, 5 eylülden itibaren mahkemeler yeniden faaliyete başlıyacaklardır. Tatil müddetinden istifade ile adliye dairesinde ufak tefek tamirat yapılmakta, koridorlar badanalanmaktadır.

Diğer taraftan Avukatlarda, mahkemelerin açılmasile beraber faaliyete başlıyacaklardır.

Bu münasebetle Baro heyet umumiyesi gelecek hafta bir içtima yapacaktır. İçtimada Baro teavun sandığı nizamnamesi etrafında müzakere yapılacaktır.

Baro inzibat meclisine intihap edilen iki yeni aza da vazifeye başlıyacaktır.

Boğaza rıhtım Yapılacak

Şimdiden bu yerlerin haritaları çıkarılıyor

İstanbul sahillerinin bir kısmı, hususile Boğaziçindeki sahiller deniz dalgalarının fazla tazyikına maruz olduğundan seneler geçtikçe harap olmaktadır.

Sahillerin bu suretle deniz tarafından mütemadiyen yenilmesi bu sahillerde muntazam bir rıhtım olmamasından ileri geliyor. Belediye İstanbulun suların fazla tazyikine maruz bulunan sahillerini rıhtımlarla takviye etmek fikrindedir. Rıhtım yapılmağa muhtaç bulunan yerlerin haritaları yapılmıştır. Bu sene inşaata başlanacaktır.

Belçika sefiri mezunen gitti

Belçika sefiri M. de Raymond mezunen memleketine gitmiştir, avdetine kadar şefaret müsteşarı M. Motte maslatatgüzarı sıfatile sefaret işlerine bakacaktır.

Çukurçeşme sokağında bir define bulundu

Bulunan altınların Bizans devrine ait olduğu anlaşılıyor

Polis ikinci şube memurluğu mühim bir define tahkikatı peşindedir. Hasekide hastane karşısında Çukurçeşme sokağındaki 44 numaralı ev ihtiyar ve dul bir kadıncağıza aittir. Ev ahşaptır ve senelerin tesirile harap bir hale gelmiştir.

Kadıncağız evinin daha fazla harap olmaması için tamir ettirmiye karar vermiş ve bir ustayla görüşerek götürü pazarlık evi tamire vermiştir.

Bu usta evi mancınıka almış, ve temellerden başlayarak tamir için kazarken kazması bir küpe çarpmıştır. Küp kırılınca yere çil altınlar dökülmüştür.

Usta eğilip te bunların hakikaten altın olduklarını anlayınca ev sahibi kadına haber vermeden ortadan kaldırmayı muvafık bulmuştur. Fakat aksilik, o esnada ev sahibi kadın da gelivermiş, paralara tesahüp etmek istemiştir. Bu yüzden de usta ile aralarında kavga başlamıştır.

Böyle define hikâyelerinde iş kavgaya müncer olunca, pek kendi di kendine halledilemez. Netekim bu iş te öyle olmuş, kavgayı ayırmak için araya girenler define çıktığını öğrenince meseleyi polise haber vermişlerdir.

Polis tahkikata başlar başlamaz paralrın bir kısmını müsadere etmiş, bir kısmının da ortadan kaldırıldığını öğrenince takibata germi vermiştir.

Çıkan altınlar Bizans devrine aittir ve maddi olmaktan ziyade tarihi kıymeti haizdir.

Keyfiyetten müzeler idaresi haberdar edilmiş, define çıkan yerde nöbetçi polis ikame edilmiştir.

Istanbul Nasıl Eğleniyor?

İstanbulda yeni bir plâj daha!

Heybelinin en güzel yeri. Kumda kum gibi insan. Gazinoda sırsıklam mayolar . 78 çeşit çiçek..

"Gökyüzü gayet açık mavi, hava gayet lâtif"

Vapura bindiğimiz dakikadan itibaren bu mısra nedense dilimize dolandı.. Hakikaten hava da bu mısram ta kendisi idi. Ne tesadüf! Vapurumuz doğruca Heybeli iskelesine yanaştı. Kalabalık, biribirini ezerek, biribirinin üzerinden atlayarak plâja yetişmeğe koşuyor. Denize ve açık havaya bu tehalük, mevsimin en kuvvetli mânasıdır.

— Yeni gazinoya nereden gidilir?

Tütüncü sinek kovar gibi elini şöyle bir salladı. Ceketler kolda biraz yürüdük. Yeni gazino ve plâjı uzaktan gösterdiler: Kaşık adası ile Burgaz arasında, meltemli bir denize tepeden bakan zarif, minyon bir bina..,

Gazinodan içeri girer girmez, uzun boylu, kibar bir zat yanımıza geldi:

— Gazeteci Beyler, değil misiniz?

Biribirimize hayretle bakıştık. Gazeteci olduğumuzun nasıl keşfedildiğini bir türlü anlayamamıştık.

Bize yol gösteren zat, yer intihabında oldukça müşkülpesentti:

— Burası daha iyi... Hayır, hayır! Şu ilerideki masa, en mü nasibi..,

Nihayet, iki masayı birleştirerek kendimize bir köşe seçip yerleştik.

Bir köşe dedim amma, Bu köşeden görülen manzarayı mümkün değil tasavvur edemezsiniz. Gerçi ben de tasvir edebileceğime kani değilim amma şöyle bir anlatmaya çalışayım: Önümüz deniz. Sanki arkamız, deniz değil mi? Hem, ne bol; ne nihayetsiz, ne bitmez bir deniz. Kumda oynayan kum gibi bir kalabalık. Minare boyu iskeleden cumburlop suya atlayanlar mı, suda, balık gibi yüzenler mi ararsınız... Arasıra gazinonun içinde sırsıklam mayolu delikanlılara rastlayoruz. Seyrederken anadan doğma tabiri dilimin ucuna kadar geliyor. Fakat bir türlü bunu söylemek cesaretini kendimde bulamıyorum. Çünkü, hiç birisine tamamile çıplak denemez, ve hiç biri, kendisinin giyinmiş olanlardan daha çok açık olduğu iddiasında bulunamaz.

Bira şişeleri, masamızın üstünde bir yığın teşkil edecek hale geldi. Arkadaşlardan biri hafifçe mırıldanıyor:

— Haniya, şişeler alıyo...rum!

Vakıa önümüzde bir eskici-Yahudinin bir günlük kazancını fazlasile koruyacak kadar şişe toplandığına şüphe yok. Ve şişeler toplandıkça, tabiî biz boşanıyoruz. Biz değil, daha doğrusu çenelerimiz boşanıyor. Gazino sahibi Mehmet Sadık Bey, bir aralık yanımıza geldi. Bize gazinoda ilk dakikadan itibaren büyük bir misafirperverlik gösteren Sabri Bey, bizi kendisile tanıştırdı. Mehmet Sadık Bey çok mütevazi. Masamızdaki bir küme halinde, bizi kokularile biralardan rakılardan evvel sarhoş eden rengârenk çiçekleri göstererek, mükâlemeye mevzu olsun diye:

— Ne güzel çiçekleriniz var dedik.

Meğer tam Sadık Beyin can alacak noktasına dokunmuşuz. Aramızda gazinosunun bütün sitayişlerine rağmen emsalsiz bir tevazula gülümseyen Sadık

Gazinonun önünde denize girenler

Bey çiçekler bahsinde derhal ciddileşti ve canlandı:

— Oooo! Çiçeklerimiz mi? Onlara bilir misiniz ne kadar itina ederiz. Şuracıkta bir bahçemiz var. Biz orada mandaline bile yetiştiriyoruz. Bu gördüğünüz çiçekler 78 nevidir. Bunlara Glayol derler. Çeşitlerimizle iftihar ederiz!

Masamızın üzerindeki karanfillerden bahsedersem size hiç işitmediğiniz sitayiş kelimelerini sıralamam lâzım. "Mübalâğa" damgasını vurmayasınız diye sarfınazar ediyorum. Gözlerimizi masamızdan ayıralım. Etrafımızı seyredelim.

Arkadaşlardan biri "Bilecik" gelmeden evvel şöyle bir plâjı gezsek dedi.

Oteki, itiraz etti:

— Bilecik gelmeden evvel değil. Bileciğe gitmeden evvel..

Plâjı geziyoruz. Billûr vücutlar kuma uzanmış. Adeta hilkat, gerinmiş bir halde.

— Ooh, dedik, Heybeliadada cümbüş var - Şöyle bir dolaşmak. Emin olun, şöyle bir dolaşmak bilir misiniz insanı ne kadar açıyor?

Bu küçük tenezzühten sonra masalarımıza avdet ettik. Yemekler hazır.

Kısa keseyim mi? Yedik, içtik. Fakat size asıl sözlerimi bitirmeden evvel şunu söylemek isterim: Bu plâj gazinosu ucuz mudur? Bahalı mıdır? Bu istifhamlara size gözümüzün önünde uzanan listeden haber vereyim:

Sabri Bey diyor ki:

— Fiyatlar mutedil!

Arkadaşlardan biri atılıyor:

— Ne söylüyorsunuz. Mutedil değil, ucuz. Hem fevkalâde ucuz. Meselâ rakının kadehi 15. Bu ucuzdur. Rakının kadehi 25 bahalı, 20 mutedil; fakat 15 ucuzdur. Hele Heybelinin bu müstesna plâjında.

Sonra sırasile bira şişesi 50, kahve, lokum, gazoz 10. Mezeler de bunlara nisbetle şayanı hayret bir ucuzlukta.

Bence Heybeli, kazandığı bu yeni plâj ve gazino ile, Heybesine mutlaka çok mühim bir hamule ilâve etmiş oluyor.

Sade, sahibini değil, orada eğlenmeğe gidenleri de hüsnü intihaplarından dolayı tebrik ederiz.

M. Salâhattin

Poliste

Müessif bir vak'a

Vilâyet maiyet memuruna karakolda dayak mı atılmış?

Vilâyet maiyet memurlarından Nasuhi Bey Bostancıda çok teessüf edilecek bir hdiseye maruz kalmıştır.

Nasuhi Bey Bostancıda gezerken iki polisi resmî sıfatlarına yakışmayan vaziyette görmüş ne kendi hüviyetini bildirerek polis efendilere bu halin doğru olmadığını anlatmış ve yerlerine gitmelerini ihtar etmiştir.

Memurlar Nasuhi Beyin sözlerine aldırış etmediklerinden o da Bostancı karakoluna giderek key fiyeti karakol komiserine söylemiştir. Fakat bu sırada memurlar da oraya gelmişler ve Nasuhi Beyi bayıltacak derecelerde şiddetle dövmüşlerdir.

Neden sonra bihuş bir vaziyette kendisine gelen maiyet memuru doktor getirmek istemişse de buna da mümanaat edilmiştir. Nasuhi Bey vilâyete, ve polis müdüriyetine müracaat etmiştir. Diğer taraftan polis memurları da Nasuhi Beyin tefevvuhatta bulunduğuna ve dayağın başkaları tarafından atıldığına dair bir zabıt varakası tutarak Polis müdüriyetine göndermişlerdir. Vilâyet tahkikatın icrasını Kadıköy kaymakamına bildirdiği gibi Polis müdüriyeti de polis müfettişlerini tahkikata memur etmiştir .

Bir otomobil hendeğe devrildi

Tütün inhisarı Cibali fabrikasında eksper Hikmet Sami, Istanbul kadastro fen memurlarından Kemal, mütekait zabitlerden Halit Ziya Beyler Büyükdereye gitmek üzere saat 14,30 da Eminönünden 2123 numaralı otomobile binmişler, Hacı Osman bayırına geldikleri zaman yolüstündeki inekleri çiğnemeyapılan fren yüzünden hendeğe devrilmiş, Kemal B. hafifçe yüzünden, Halit Ziya B. gözlüğü kırıldığı için yüzünden hafifçe yaralanmışlardır.

Tramvaydan Atlarken

Pangaltıda 12 yaşında Cemal isminde bir çocuk dün tramvaydan atlarken yere düşmüş, başından ve ayağından yaralanmıştır.

* Agop isminde bir çocuk dün Beşiktaşta tramvaydan atlarken düşmüş, başından tehlikeli surette yaralanmıştır.

El birliği ile

Dün gece Beyoğlunda bir kazinoda oturan Ziyaettin, Ahmet, Omer , Mustafa isminde dört kişi kavgaya başlamışlardır.

Bu dört kişiden üçü birleşmişler, yalnız başına kalan Mustafayı dövmüşler ve bıçakla ağır surette yaralamışlardır. Mecruh hastahaneye kaldırılmış, yaralayanlar yakalanmışlardır.

Ödü kopmuş

Dün saat 13 te Beyoğlunda Bedreddin mahallesinde 63 numaralı evde oturan seyyar satıcı Iranlı Avram komşusu Nazmiye H. dan 14 kuruş borcunu istemiş ve buna kızan Nazmiye H.sağ elinin küçük parmağını ısırınca Avramın, polis raporuna nazaran ödü kopmuştur. Nazmiye H. yakalanmıştır.

Aşkı Ef. sucuk sevmeyor!

Resimli hikâye

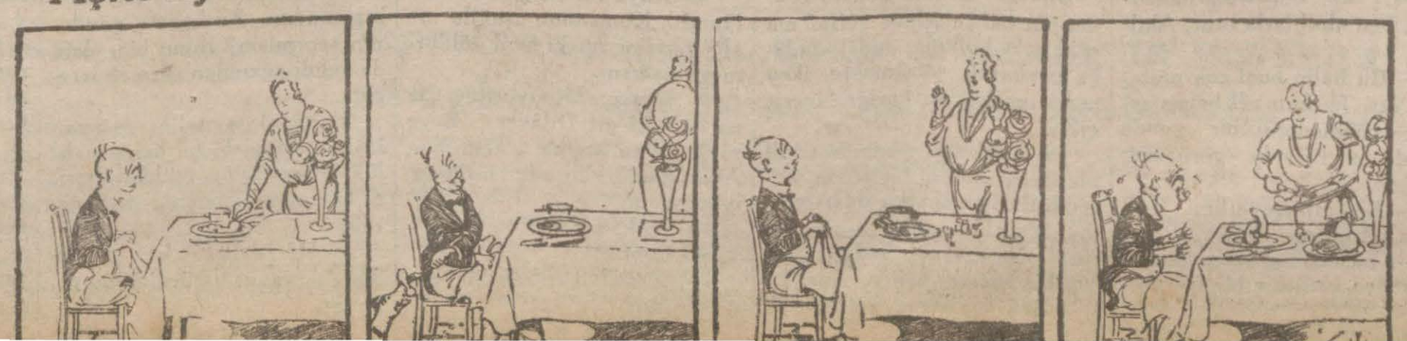

Milliyet

ırın umdesi "MİLLİYET" tir.

0 AĞUSTOS 1932

İdarehane: Ankara caddesi, 100 No.

Telgraf adresi: İst. Milliyet
Telefon Numaraları:
Başmuharrir ve Müdür: 24318
Yazı işleri Müdürlüğü 24319
İdare ve Matbaa 24310

BONE ÜCRETLERİ:

	Türkiye için L. K.	Hariç için L. K.
3 aylığı	4 —	8 —
6 „	7 50	14 —
2 „	14 —	28 —

Gelen evrak geri verilmez — müddeti geçen nüshalar 10 kuruştur. Gazete ve matbaaya ait ler için müdiriyete müracaat dilir. Gazetemiz ilânların mes'uyetini kabul etmez.

BUGÜNKÜ HAVA

Yeşilköy askerî rasat merkezinden verilen malûmata nazaran bugün hava acık olacak, şimali istikametlerde rüzgârlı olarak devam edecektir.

Dün tazyiki nesimî 762 milimetre, azamî hararet 29, asgarî 6 santigrat idi .

FELEKTEN

Seyahat mektupları..

Vichy'ye dair malumat Parçaları

Vichy: 12 ağustos 932

Diyeceksiniz ki;

— Efendi! Benim neme lâzım Vichy!.. Neme lâzım senin iden? Başka lâfa bakalım..

Ben de cevap vereceğim:

— Efendim! Lâf etmek için esile lâzım ya.. Bu bizimki de esile! Hele bir dinleyin de beenmezseniz, başka mevzuda örüşürüz.

* * *

Bir yerde gürültü olmak için benim orada bir gece geçirmem kâfidir..

Geçen mektubumda ilk otel en neden ayrıldığımı yazmışım. Bu seferki otelde tam bir ükûna nail olacağım ümidinde dim. Çünkü otelin bulunduğu okak pek sakin olduğu gibi otel müşterileri de yaşlı başlı ile adamları idi.. Bu defa da kolaylık olsun diye odamı ayak yolunun tam yanında intihap ettim .

Oda kapılarının arakasında hattâ abdesthanenin içinde bile akşam saat dokuz buçuktan sabahın yedi buçuğuna kadar gürültü edilmemesini, hattâ yavaş konuşulmasını ihtar eden ilânlar görerek tamamen müstefih oldum. Ve gece on buçuğa doğru yattım...

Şimdi gelelim hesaba. Bizim katta dokuz oda var.. Bunların dördü çift olduğuna nazaran on iki kişi var. Bu on iki kişi yataklarına girmeden evvel bir kere ayak yoluna girdiler ve her defasında su deposunu çekerek boşalttılar...

Bunların muhtelif saatlerde bu işi yaptıklarını da düşünüyorsanız tam bir buçuk saat bu depo boşalmasının horultulu sesinden gözümü kapamak nasip olmadı. Ondan sonra biraz dalarken bu sefer üzerimdeki odada bir takırtı... Halbuki ben en üst katta yatıyorum zannında idim. Ustümde kimse yok biliyordum. Insan hayatta bazan nasıl galat görüyor ve zannediyor. Meğer benim üzerimde otelin müstahdemini yatıyormuş.. Saat bire doğru da onların odalarına çekilmesi, yataklarına girmesi, kunduralarını çıkarıp yere atmaları ve karyolalarının demir somyelerinin gıcırtısı başladı ve beni ikiye kadar uyutmadı.. Ve bu esnada şu hikâye aklıma geldi: Küçük bir kasabanın yegâne oteline bir müşteri gelmiş, ve oda aramış. Oda yokmuş. Adamcağızın kalması lâzım imiş, nihayet demişler ki:

— Bir oda aralığı var amma yanı başında gayet gürültücü bir herif var. Belki rahatsız olursunuz...

— Zararı yok! demiş ve aralığa girmiş.. Gece komşusu olan herif bir sürü gürültü ettikten sonra, yatağa girmek üzere kundurasının birini çıkarmış "tak!,, diye yere atmış; yeni gelen yolcu, ikinci tekinin de çıkarılmasını beklemiş ki; artık rahatça gözünü kapayabilsin. Aradan bir saat, iki saat geçmiş diğer tekten ses çıkmamış. Dayanamamış bağırmış...

— Allah aşkına şu öteki teki de çıkar da uyuyayım!

Halbuki beriki ikinci teki hafifçe yere bırakmış imiş. Ben de böyle oldum..

Sabahleyin de yediden itibaren otomobil, kamyon, araba sesi.... Çünkü sıramızdaki üç dört otelin harçları, erzakları gelecek...

Elhasıl başım pek dinç!..

* * *

Vichy 20,000 nüfuslu bir kasabadır. Küçücük bir kasaba. Lâkin çok şık otelleri, tiyatroları, kazinoları ve bitmek tükenmek bilmeyen parkları var... Park diyince bizim Gülhane parkını göz önüne getirmeyin! Meselâ Yalova kaplıcaları ormanlarını çok muntazam bir bahçe haline sokun... Yolla yüğüdür.

Hastahane membaı denilen ve 33 dercede çıkan su ile (Célestins) (selesten) ismi verilen Vichy maden suyu ismile şişelerle bizde bulunan sudur. hasa ait olarak 17 memba vardır ki; muhtelif mide, karaciğer, ve barsak hastalıklarına devadır. Bunlardan ikisi en büyü asfalt yapın... Içine binlerce sıra koyun.. Ve bunu ehil bahçevanlara yaptırın!

Vichy'nin bütün zenginliği ve geçimi maden suyu membalarından gelir...

Vichy'de hükûmete ve eş-

Bu membalardan günde 850 ton su çıkar. Şehrin mevsimi 15 nisandan 15 teşrinievvele kadardır. Amma asıl mevsim ortası haziran temmuz ağustos tur.

Şimdi Vichy'deki otellerde artık yer bulmak bir şans meselesidir. Size Vichy'ye gelen gidenler hakkında bir küçük hesap:

Resmî istatistiklere nazaran Vichy'ye 1931 senesinde 200,000 kişi gelmiştir . Bu sene daha fazla diyorlar. Biz bu rakamı kabul edelim.. Bu adamlar en aşağı üç hafta kalırlar. Ve en ucuz hesapla 1000 frank otel 300 doktor, 200 duş ve saire 500 frank üç haftada müteferrik sarfiyat olarak cem'an 2000 frank sarfederler. Bunların içinde 20,000 sarfedeni de bulunur ya.. Onları hesaba katmıyarak şu neticeye varırız: 2000X200,000 = 400,000,000 frank.

Dikkat buyuruluyor mu?.. Yalnız Vichy şehrine giren para senede 400 milyon frank yani bizim para ile 35 milyon lira....

Allah bize bunun yarısını da verse razıyız.. Lâkin Vichy yi allah tanzim etmemiş, müşterileri allah kandırmamış..

FELEK

Lisan bahisleri

Bizde ecnebi lisan meselesi

Ecnebi lisan muallimleri - Mükemmel lûgat kitapları - Tekmil tedrisatı Türkçe yapılan mekteplerde ecnebi muallimler

— 2 —

Tekmil tedrisatı türkçe yapılan mekteplerde ecnebi lisan nasıl öğretilir? Bunun için başlıca iki şart lâzım: Iyi lisan muallimleri ve mükemmel lûgat kitapları.

Iyi lisan muallimi olmak için evvel beevvel bir terbiyei lisaniyeye malik olmak lâzımdır. Her bir mevzuun kendisine mahsus bir terbiyesi olduğu gibi, lisanın kendisine mahsus bir terbiyesi vardır. Riyaziye terbiyesi olmayanın riyaziye anlaması ne kadar müşkül ise lisan terbiyesi olmayanın da lisan anlaması da o kadar müşküldür. Adî terbiyenin yanı başında bir de ilmî terbiye vardır. Ilmî terbiye, her hangi mevzuu ilim dairesinde anlamak, onu hazmetmek, anlatmak ve hazmettirmek demektir. Bu da her kimsenin işi değildir. Her mevzu için muallim bulmak müşkül ise de ecnebi lisan için muallim bulmak daha müşküldür. Çünkü ecnebi lisan muallimi kendi lisanını ve bir de öğretmek istediği ecnebi lisanı iyi bilmek yani o lisanı mantık dairesinde anlamak, iki lisan arasında münasebet esaslarını ve hususiyetlerini tesbit etmek, hasılı iki lisana sahip olmak zarurîdir. Türkçe gramerimiz lâyiki veçhile işlenmiş bir halde bulunmadığı için, lisan muallimi bu işlenmemiş cihetleri mantıkan anlamalı ve öğretmeli. Bu da, ancak muallimin bir terbiyei ilmiyei lisaniye sahibi olmasile mümkündür. Ecnebi lısandan Türkçeye tercüme olunan metinlerde o kadar basit fakat o kadar ince noktalar vardır ki, bunları iyi türkçe ve iyi ecnebi lisan bilen ve lisanın bir çerçeve içinde sıkışmış yahut sıkıştırılmış bir takım kalıplar olmadığını anlayan bir muallim anlayabilir. Meselâ: Ma'rife ve nekre farkları, mefullerin rolleri ve münasebetleri, muhtelif mütabakat bahisleri, mutavassıt cümlelerin vazifeleri hattâ tenkitin rolleri ve sairenin fark ve rollerini mantıkan bulmak ve anlamak lâzımdır. Bunun için lisan, canlı bir surette okutulmalı yani her bir cümle sarf ve nahiv dairesinde muhakemeli bir surette tahlil ve mukayese misalleri teksir edilmeli.

Bu şerait dairesinde ecnebi lisanı öğretecek muallimler nasıl yetiştirilir? Fikrime göre, her meslekte ve san'atte olduğu gibi, bu gibilerde lisan istidadı aramalı. Bunlar güzel Türkçe ve güzel ecnebi lisan bilerek aralarındaki hususiyetlerini mantıkan görmeğe kadir olmalı, talebenin soramadığı suallerı kendileri sormalı ve sordurmalı. Usulü tedrise kabiliyetleri olmalı ve meslekleri-ne düşkün olmalı. Bu şeraitin velev birinden mahrum olan bir ecnebi lisan muallimi vazifesini lâyiki veçhile yapamaz. Nimet, külfete göre olduğuna nazaran, bu gibileri bir sınıfı mahsus addederek müddeti hizmetlerine göre doyurmalı.

Bu evsafı haiz muallimleri yetiştirmek için bir ecnebi lisan mektebi açmalı mı? Bence buna hacet yoktur. Çünkü böyle bir mektep açılsa bile oraya devam edenlerin kâffesinin lisan muallimliğini ifa edip edemiyecekleri meşkûktür. Fikrime göre, türkçeleri kuvvetli olan, lisanda mantık olduğunu anlayan usulü tedrislerile temeyyüz eden mesleklerine merbut olan ve az çok ecnebi lisan bilen lisan muallimlerinin en muktedirlerini öğretilmesi matlûp olan ecnebi lisanın memleketine gönderilmeli, onları orada beş altı sene lisan okutmalı.

Bu suretle yani böyle evsaf ile mücehhez olan kimseler Avrupadan avdet ettiklerinde, lisan tahsil etmek için gelişi güzel Avrupaya gönderilen talebeye kat kat faik olacakları ve dolayısile memleket, hizmetlerinden istifade edeceği tabiîdir. Bunu da müşahedelerim teyit eder.

Lûgat kitapları meselesi çok mühimdir. Ecnebi lisanların öğrenilmesine en ziyade yarayan âvamilden biri de lûgat kitaplarıdır. Hali hazırda bizde mevcut olan türkçe — ecnebi lisan ve ecnebi lisan — türkçe lûgat kitaplarının hizmetleri mahduttur.

Liselerimizde ve yüksek mekteplerde ecnebi lisan öğrenen talebe, nadirleri müstesna olmak üzere, her hangi bir metni lâyiki veçhile anlayamaz, çünkü ellerinde lisanın bütün inceliklerini izah eden lûgatlar yoktur. "Milliyet,, gazetesi muharrirlerinden "Felek,, (çıkmak) fiilinin seksen kadar manası olduğunu bu gazetenin 29 - 11 - 1929 ve 2/12/1929 tarihli nüshalarında yazmıştır. Bu "çıkmak,, fiilinin ecnebi lisanlarından birine ve meselâ Fransızcaya tercüme edilmesi lâzım gelse, yalnız sortir kelimesile tercüme olunmaz, kim bilir kaç şekle girer. Ayni hal diğer lisanlar için de varittir. Meselâ Ingilizcede, Almancada ve Fransızcada "yapmak" demek olan do, machen, faire fiillerinin hesapsız şekillerini Türkçenin yalnız "yapmak" filile tercüme edemeyiz. Bu fiili, yerine göre, başka fiiller ve başka manalar ile ifade edeceğiz. Sırası gelmiş iken, bunu teyit eden bir misal getirmek istiyorum. Darülfünunda derslerimizden başka, talebenin ecnebi lisan kuvvetlerini takviye etmekle meşgulüz. Verdiğim ecnebi lisana devam eden talebenin gösterdikleri gayretlere ve ellerinde mevcut ecnebi lisan - türkçe lûgat kitaplarına vukubulan müracaatlarına rağmen, bazı yerleri ve bilhassa ecnebi lisanın bazı hususiyetlerini anlamamaktadır. Bunun manası, bunlar, mürakabesiz bir halde bulundukları halde, okuduklarını kemali emniyet ile anlamayacaklar demektir. Mevcut ecnebi lisan - Türkçe lûgatlarının kifayetsizliğini ve talebenin anlayamıyacakları ecnebi lisan hususiyetlerinin hangileri olduğunu evvelden bildiğim için, talebenin her birine o hususiyetleri anlayıp anlamadıklarını sorarım. Talebeden birinin bu hususiyetleri anlamadığını görünce sebebini sordum. cevben dedi ki: "Ben Rusça biliyorum; ecnebi lisan - rusça lûgat kitabı mufassal olduğundan bu hususiyetleri orada bulup anlıyor ve Türkçeye tercüme ediyorum,, talebe haklı idi. Şayet bizde bu gibi mükemmel ecnebi lisan - Türkçe ve Türkçe - ecnebi lisan lûgat kitapları dikkat ve ihtimam ile ve erbabı marifetile yapılır ise, ecnebi lisanlar ve dolayısile memleketin irfanı azamî mikyasta ilerler. Aksi takdirde, ecnebi lisanlardan beklenilen istifade temin edilemez ve binaenaleyh memleketin irfanı cılız kalır.

Bu makaleyi bitirmeden evvel , ecnebi lisandan gayri tekmil tedrisatı Türkçe yapılan liselerde Türkçe bilmeyen ecnebi muallimlerin istihdamı faydasız olduğunu söylemek isterim. Çünkü talebe bunlardan ancak kuru kıraat ile bir kaç düzüne mükâleme cümlesi öğrenirler. Zira, bu ecnebi muallimler, talebenin, ecnebi lisanı anlayıp anlamadıklarını kontrol etmekten âcizdir. Bana kalır ise, Türkçe bilen ve ecnebi lisan itibarile ecnebi muallimden dûn olan muallimlerden daha ziyade istifade edilir.

Darülfünun müderrislerinden
Avram GALANTİ

HİKÂYE

Hiddet

Muzaffer Ağabeyi tanıyanlar bilir, tanımayanlara da ben tanıtı vereyim. Muzaffer Ağabey, kara gözlü, kara kaşlı, ortadan bir az uzunca boylu, 38 yaşında balık etinde, gözlüklü, tıpkı bizim gibi bir insandır. Bize benzemeyen yalnız iki tarafı vardır: Muzaffer Ağabey herkesin ağabeysidir. Evet 38 yaşında Muzaffer Ağabey yalnız kardeşlerinin değil,, bizim de sizin de ağabeyinizdir. Ona 158 yaşında Zaro Ağa da Ağabey der, 28 yaşındaki bendeniz de.

Ne için Ağabey derler, ne için Ağabey deriz, ne o bilir, ne biz biliriz, ne de başkaları. Orası ancak cenabı hakka malûmdur.

Muzaffer Ağabeyin bize benzemeyen ikinci tarafı da dünyada kızmak nedir bilmemesidir. Onun lûgat kitabında bu kelimenin mânası yoktur. Muzaffer Ağabey kızmaz. Meselâ sizin yepyeni bir kostümünüz vardır. Terziden daha o gün almışsınız, ve tesadüf bu ya o gün bir lokantada yemek yiyorsunuz. Garson kaza ile çorba kâsesni üzerinize devirdi. Kızarsınız değil mi?

Sizi bilmem amma, ben hiddetimden küplere biner, çat diye ortamdan ikiye ayrılırım.

Fakat Muzaffer Ağabey kızmaz. Bu anlattığım vak'a onun başından geçti, ne yaptı tahmin edermisiniz?

Hiç nafile üzülmeyin tahmin edemezsiniz. Garsonun omuzunu okşadı.

— Üzülme cancağızım dedi, olagan şeyler, zararı yok. Lekeci ye veririm. temizler.

Bu cevaba siz olun da sinirlenmeyin.

Muzaffer Ağabey bir gün tam on altı adet bir liralık varakai nakdiye mukabilinde yeni bir şapka almıştı. Şapkacı dükkânında aynanın karşısına geçti, başına giydi, kendisine pek yaraştığını görerek keyifli keyifli dükkândan çıktı, çıkar çıkmaz da elindeki eski şapkayı bir kûfeciye hediye etti ve kollarını sallaya sallaya evine doğru yollandı. Fakat tam sokağın köşesini döner dönmez sağ koldaki apartmanın pencere sinden sokağa dökülen bir liğen dolusu bulaşık suyu ile sırsıklam oldu.

— Eh doğrusu bu kepazeliğe tahammül edilmez, gider, köşedeki belediye mevkiine şu halimi gösterir, beni bu hale koyana hem şapkayı, hem elbiseyi ödetir, hem de ceza kestiririm...

Aman sakın bunu Muzaffer Ağabey düşünüyor sanmayın, ben düşünüyorum. Muzaffer Ağabeyin böyle şeyler aklına gelmez. O bu vak'a karşısında hiç bir şey yapmadı,

— Olagan işler cancağızım, kadın beni görseydi, dökmezdi ki.... Görmemiş zavallı, kimbilir şimdi ne kadar mahcup olmuştur dedi geçti.

Ne olur be adam, bir kerecik olsun kız. Tam 13870 gün şu dünyada papuç sürtmüşsün,, ne olur sanki bir kerecik kızıversen. Ölmezsin ya... 13870 günün bir gününde de arkadaşlarına kızdığını göstersen ne olurdu sanki.. Günaha mı girerdin.

Işte Muzaffer Ağabey böyle bir adamdır. Sanki dünyada onu kızdıracak hiç bir şey yoktur.

Bir gün arkadaşları düşündüler, taşındılar, şu Muzafferi kızdıracak bir şey yapalım dediler.. Amma bir şey bulamadılar.. Müzakere uzayıp giderken pat diye oda kapısı açıldı, içeriye uykusuzluktan gözleri mosmor şişmiş olduğu halde Muzaffer Ağabey girdi, amma yüzü gülüyordu.

— Merhaba çocuklar dedi...

— Merhaba Muzaffer Ağabey.. Gene sabaha kadar eğlencedeydin galiba..

— Yoo... Ne gezer, sabaha kadar caddede dolaştım...

— Neden?.

— Neden olacak evde kimse yoktu.

— .....

— Akşam daireden çıktım. Doğru eve gittim, kapıyı çaldım, evde kimseler yok.

— Eh olurya belki komşuya gitmişlerdir. diye düşündüm, köşedeki dondurmacıya girdim. Yarım saat sonra tekrar gittim, gelmemişlerdi, tekrar yarım saat dolaştım gittim, gene kimsecikler yok, canım sıkılmağa başladı. Kalktım bir birahaneye gittim, saat on bire gelince eve döndüm, Kapı duvar, fazla çalsam mahalleli uyanacak, yanımda otele gidecek para da var amma, ben de oteli sevmem. Bir arkadaşa misafir olsam, gece yarısı elâlemi rahatsız etmek yaraşık almaz.

Maamafih ev halkının yaz gecesi çalgılı bahçelerden birisine gitmiş olması da muhtemel, fakat hiç olmazsa haber vermeli değil midir ya.. Ne yapalım biraz daha bekleyim dedim, dolaştım. Bir saat sonra da tekrar kapının önündeyim. Fakat gene kimseler yok. Biraz vakit geçer diye bara gittim. Dönüşte gene yok, yok .. yok.. Üste bu kadar da para sarfettim. Fena halde kızdım.

Arkadaşları hayret ettiler:

— Ne dedin, ne dedin?...

— Fena halde kızdım.

— E..... Ne yaptın?

— Ne yapacağım, o geceki uykusuzluktan sonra, sabahleyin kapıyı açtıkları zaman çatık bir suratla:

— Neredeydiniz yahu, diye sordum ve sabaha kadar sokakta dolaştığımı söyledim. Odama çıktım, elimi, yüzümü yıkadım, tuvaletimi yaptım, buraya geldim.

— Hani kızdım diyordun?..

— Kızdık ya işte!

Gördünüz mü şu Muzaffer Ağabeyin kızışını...

Işte Muzaffer Ağabeyin bize benzemeyen iki tarafı da bu... Muzaffer Ağabey kızmaz, varsa onu kızdırabilecek, çıksın meydana.

ÇANAKKALE
Şehitlerini ziyaret
15 EYLÜL
GÜLCEMAL vapurile

İTTİHADI MİLLİ
TÜRK SİGORTA ŞİRKETİ
Harik ve hayat üzerine sigorta muamelesi icra eyleriz.
Sigortaları halk için müsait şeraiti havidir.
Merkezi idaresi: Galatada Ünyon Hanında
Acentası bulunmayan şehirlerde acenta aranmaktadır.
Tel: Beyoğlu : 4887

Milliyet'in Edebî Romanı : 68

Ölüler yaşıyorlar mı?

(Felsefî fantastique roman)

Yazan: HÜSEYİN RAHMİ

— Aşkın bu türlüsünü hiç işitmedim. Nasıl? Bana anlat..

— Ruhum sevgilimin nücümî hüviyetile temasa geldikten sonra onun arzî varlığını araya cağım.. Bu taharride benimle beraber dolaşır mısın?

— Seni yalnız bırakmamak için dolaşırım.. Pek uzaklara mı gideceğiz?

— Hayır. buraları.. Istanbul ve civarı...

— Sevgilinin nerede olduğunu bilmiyor musun?.

— Bilmiyorum...

— Nasıl bulacağız?.

— Ikametgâhı bana işaret olunacak?

— Nereden?

— Nücum âleminden..,

— Turhan o tozdan çekmeden beni de divane edeceksin.. Yüzünü görmeden mi bu kıza âşık oldun?

— Siması kalbime ay gibi doğdu. O da beni gördü. Alemi manada tanışıp seviştik.. Ve sonra isolement idmanı yaparken geldi bana apaşikâre gözüktü..

— Izolüman idmanı nedir?

— Kapalı bir yerde halvet olarak dünyadan tamamile alâkayı kesmek.. Ve sonra kendi kendinden çıkmak...

— Insan kendi kendinden nasıl çıkar kardeşim.?

— Bu, hergün devam edilen uzun bir idman neticesinde kabil olur.

— Bu idman nasıl yapılır?

— Hektor Dürville'in (kendi kendini manyatism yapmak) adlı eserinde tarif olunuduğu gibi.. Meselâ en evvel vücude tamamile bir münfeiliyet vermek lâzımdır, bunun için en muvafık vaziyet upuzun yatmaktır. Sonra dikkatinizi birer birer adalelerinizin üzerinden dolaştırmak suretile sinirlerinizin gerginliğini giderip bütün adalâtınızı boşaltmak.. Hissiz bir hamur hali almaya uğraşmak.. Ve sonra vücudün bu hareketsizliği dimağın da faaliyetini azaltır.. Ruhî enerji kâfi derecede tekâsüf edince...

— Sus Orhan.. Sen odalara kapanıp ta bu haltları mı ediyorsun?

— Halt değil ulan ağzını topla... Bu kaba et, kemik dünyasından ince maneviyet âlemi ne böyle geçilir.

— Tımarhaneye de böyle gidilir..

— Peki.. Ben tımarhaneliğim.. Sen akıllılarla otur. Akıllı ol..

— Bu halin beni çok müteessir etti Turhan.. O beyaz zehirden çekmediğin bir günde seninle uzun boylu görüşmek isterim..

— Benimle sevgilimi aramaya gitmiyecek misin?

— Gideceğim.. Bana haber vermeden gizli hiç bir iş görme..

Dilâver düşüne düşüne bu kokainomanın yanından ayrıldı.

Bu çocuğun halini Orhanın aşkından, Lemanın bersami cinnetinden daha tehlikeli bulmuştu.. Zenginliğin, refahın da fakrü zarurete mukabil sefaletleri vardı. Bir günlük ekmeğini çıkarmak için akşama kadar alın teri döken rençber geceleri katı döşeğine nasıl yorgun uzanıyorsa her türlü nanü nimet önlerine hazır gelenler de kuştüyü yataklarında makûs sebeplerle rahat uyuyamıyorlardı.

— 35 —

Arnavutun aşkı

Dilâver, Orhanı kokain cennetinin bahçelerinde şeffaf masukalarla kolkola, dudak dudağa bırakarak yürümekte iken karşısına köşkün uşağı Hurşit çıktı..

Hizmetkârın yüzünde tevdi olunacak mühim bir sırrın tereddütlü işmizazları dolaşıyordu. Merakla sordu:

— Ne o Hurşit? Bana acayip bir suratla bakıyorsun?

Uşak ona biraz yaklaşarak hafif sesle:

— Size bir söyliyeceğim var da....

Merakı artan Dilâver sordu:

— Öyle ne ezilip büzülüyorsun... Ne söylüyeceksen haydi de bakalım.

— Amma beni affedersiniz. Malûm ya elçiye zeval yoktur..

— Başkası tarafından bana bir haber mi getiriyorsun?

— Evet fena bir haber...

— Söyle...

— Komşunun uşağı Veysi silâhla sizin arkanızdan dolaşıyor.

— Ne maksatla?

— Sizi öldürmek için...

— Rüya mı görüyorsun Hurşit.. Komşunun uşağile ne alış verişim var ki beni öldürmeye kalksın...

— Orasını bilmiyorum.. Bana dedi ki git Dilâver Beye söyle aklını başına alsın ben Arnavudum kimsede intikam bırakmam..

— Bu kadar mı?

— Evet...

— Bu suikastın sebebini sormadın mı?

— Sordum. Bir şey söylemedi..

— Bu işte bir yanlışlık olmalı.. Ben o herifi şimdi bulur. Keyfiyeti anlarım..

Dilâver komşunun bahçesine doğru yürüdü.. Zaten Veysi de ağaçların arasından ikisinin konuşmalarını gözetliyordu. Dilâveri görünce saklanmadı. Ekşi bir suratla karşısına çıktı. Herifin bu fevkalgaye infial tavrından Dilâver işte şaka olmadığını anladı.. Bu sebepsiz gareze uğramak hiddetinden de kendini alamadı. Çatkın bir çehre ile hasmına yaklaşarak:

— Veysi ağa şimdi senin tarafından gayet acayip bir tehdit haberi aldım. Ciddiyetine inanmadım.. Bu haberi gönderen sen misin? Bunu bir defa da kendi ağzından işitmek isterim...

Hayvanî gayız ile yaşayan insan şeklindeki bu kaba mahlûk tehevvürünü teyiden başını küstahça sağa sola sallayarak:

— Hâ vallahi ben söyledim.. Arnavut tükürdüğünü yalamaz...

— Simdi burada Arnavutluk Türklük meselesi yok.. Arnavutluk artık bize uzakta kaldı.. Bak sen şimdi burada bir Türk evinde bulunuyor. Türk ekmeği yiyorsun.. Türk ülkesinde Arnavut kan davası, Arnavut besası, Arnavut inadı para etmez. Burada kanun var. Bir daha söyle bakayım. Sen beni öldürmek istiyormuşsun öyle mi?

— Hâ vallahi billâhi gebertmek istiyorum..

— Sebebi?

— Sebebini sen benden daha iyi bilirsin...

— Inan ki kat'iyen bilmiyorum..

— Sen benim namusuma tecavüz ettin...

— Kulaklarıma inanamıyacağım geliyor, neler duyuyorum... Ben senin namusuna nasıl tecavüz edebilirim be aptal herif...

— Nişanlıma sataştın...

Bu itiraf karşısında Dilâverin ayakları birden bire suya erdi.

Fakat renk vermemeye uğraşarak :

— Senin nişanlın kim?

(Devamı var)

Muhabir mektubu

Orhangazi'de çiftçilik ve istihsal hayatı

Açık göz bir yahudi köylüleri nasıl kandırmış?

ORHANGAZİ — Yalovadaki çiftliklere krem ve süt sevki için burada bir şube açılmıştı. Kasaba ile köyler ahalisi sütlerini her sabah buraya getirmekte ve bu yüzden istifade eylemektedirler. Yağı alınan sütlerden peynir yapılarak pek ucuza satılmakta ve peynir suları da parasız halka verilmektedir ki fakir fukara bundan lorpeyniri yapmaktadırlar. Çiftlik idaresinin bu tecrübe maksadile açmış olduğu bu süthaneden dolayı bütün kaza halkı müteşekkir ve minnettardırlar.

HACI RAŞİT ÇİFTLİĞİ

Sıcak ve boğucu bir gün! Çekirge mücadelesini takviye ve teftiş için bugün ikinci defa kaymakam Nasıh Beyle Gemiç civarındaki Hacı Raşit çiftliğine gideceğiz. Tek atlı şak şak bir yük arabası! Arka tarafımızda bir çuval kepek ve bir kutu zehir! Nasıh Beyle içine uzandık ve sırtımızı kepek çuvalına dayadık! Tenesiz, yaysız olan bu araba bizi güneşin yakıcı iğneleri altında ve bir buçuk saat zarfında çiftliğe ulaştırdı. Kaymakam Nasıh Bey köyleri teftiş ve ziyaret için lüks vasıtalar aramaz ne bulursa atlar gider. Bazan semerli bir hayvan ve bazan da âdi bir yük arabası onun için bir tahtaravan olur.

Çiftlik sahiplerinden Osman Bey bizi güler yüzle istikbal eyledi ve bina dahilinde meferuş ve muntazam bir yazıhaneye alarak izzet ve ikramda bulundu. Osman Bey ince ruhlu, yüksek bir aile terbiyesi görmüş münevver bir gençtir.

ÇİFTLİKTEN FAİDE

Çiftlik 5000 dönüm vüs'atindedir. İçinde (800) koyun, 100 kadar [illegible] manda ve [illegible] (25) at ve [illegible] vardır. Bu çiftlikte hububat ve tütün zeriyatı yapılmaktadır. Çiftliğin bir de peynir imalâthanesi vardır. Burada yapılmakta olan beyaz peynirler yağlıdır ve Edirne peynirlerine faiktir. İstanbul satılmı tenekesi 5—6 liradır ve senevî 1200 teneke peynir çıkarılmaktadır.

Ziraat hususunda çiftlik zarardadır. Çünkü istihsal ve masraf masrafı çok ve piyasada rağbet yoktur. Vilâyet dahilinde bazı müstesna olmak üzere bu çiftlik gibi istihsalâtı kuvvetli bir çiftlik yoktur.

ALÂTI ZİRAİYEDEN ŞİKÂYET

İstanbulda alâtı ziraiye satan ecnebi şirketler zürraa çok müşkülât çektirmektedirler. Eğer pullukların bir tekerleği hasap olsa bunu değiştirmezler ve "biz komple satarız" diyerek tekrar bir pulluk almağa köylüleri mecbur ederler. Bu şirketler yedek alât ve edevatı bulundurmağa mecbur iken müşteri edenlere "bitmiştir. bu hafta gelecektir" diyerek atlatıyorlarmış! Bu aletler sık sık bozulmakta ve her zaman İstanbula götürüp tamir edilmek [illegible] olduğundan dolayı halk usanmış ve bıkmıştır. Bizde makinelerle değil hayvanla ziraatin en muvafık olduğunu çiftçiler söylemektedirler.

ERLİ İMALÂTHANELER

Bu imalâthaneler pulluklar arabalar imal ve tamir etmekte iseler de Avrupanınkinden daha pahalıya satmağa uğraştıklarından ne kendileri ve ne de zürra istifade edememektedirler. Halbuki bunlar hükûmetten bilâ faiz on senede ödenmek üzere para aldıkları gibi ayrıca da ikramiye almaktadırlar. Şu gaddarlığı bırakıp tatlı kanaatle iş yapmış olsalar hem zürra müstefit olur ve hem de kendileri terakkî ederler. Fakat bizde bilhassa şu sıralarda aza kanaat eden esnaf kalmamış gibidir!

BİR SAHTEKÂR

Yenişehirde Fethiye köyünde bir yahudi peynir imalâthanesi açarak saf köylülerden aldığı sütlerden peynirler yaparak tenekelere doldurmuş ve savuşmuştur.

Bu bazirgân köylüleri "patron gelecek paralarınızı verecek" diye aldatmış ve bir gece sırrakadem basmıştır. İki zavallı kadından da faizle (200) lira almış olan bu yahudinin adresini bilen olmadığından ahali ne yapacaklarını şaşırmışlardır.

Gemlikte de böyle bir yahudinin ayni veçhile halkı kafese koyarak kaçtığını işittim! Ticaret maskesi altında Anadolunun saf muhitlerine kadar sokularak halkı ızrara çalışan bu dolandırıcılar hakkında mahallî hükûmetlerinin müteyakkız bulunmaları elzemdir.

ŞAYANI DİKKATTİR!

Kazanın umum varidatı 932 senesi için 49.300 lira tahakkuk eylemiştir. Geçen seneden 72.000 lira bakaya da kalmıştır. Bu kazanın (14) köyünde musakkafat vergisi 1932 senesi nihayetine kadar muaftır. 6 köy de hiç arazi vergisi vermemektedirler. Sebebi ise iskân dairesi henüz muameleyi ikmal edememiştir. Bu köyler emvali metrukedendirler. Arazi tahriri yapılmamış ve iskân muamelâtı kat'î neticeye iktiran edememiş olduğundan vergiler tahsil edilememektedir! Eğer bunlar tahakkuk ettirilmiş olsa vergi mikdarı bir misli daha artacaktır.

Her ne kadar bu kazanın tahririne başlanmış ise de şark vilâyetlerinde tahrir görmeyen mahalleri tahrir için buralardaki bütün heyetler o taraflara sevkedilmiş ve burası geri kalmıştır.

Maaşlar muntazaman verilmektedir. Tahsilât % 85 tir. Yalnız varidat memurları ve tahsildarlar azdır. İki varidat memurile iş görmek pek mümkün olamamaktadır.

Hususî muhasebenin varidatı 35.000 liradır. Muallimlerin maaşları muntazaman verilmektedir.

MEŞHUR ÇAKIRLI KÖYÜ

Bu köyün Yunan istilâsına karşı kahramanane müdafaası pek meşhurdur. Aklı başında ve Raşit Efendi namında değerli bir muhtarı vardır. Raşit Efendi kuvvayı milliyeye hizmet etmiş ve Yunanlılara esir düşerek Selâniği boylamış ve 32 ay esaret hayatı yaşamıştır. Mumaileyh 6 seneden beri muhtardır ve nahiye halk fırkası mutemedidir. Yunanlılar Çakırlıda kadın erkek 75 kişiyi idam etmişlerdir. Yunanlılar topla köyü tahrip etmişler ve geceleyin bir taburla hücum ederek köyü yağma etmişlerdir. Sağ kalanlar da Karamürsel ve Geyve taraflarına kaçmışlardır.

Köyün havası suyu pek iyidir ve sıtma gibi hastalıktan eser yoktur. Köyde 180 hane, 750 nüfus mevcuttur. Zeytin ve koza ticaretile meşhurdur. (2) kahvehane, 5 bakkal dükkânı, 12 çeşmesi bir camii vardır, hamam da yapılmaktadır. Ahalisi çok nezihtir. Şimdiye kadar bir cinayet olmamıştır. Yediden yetmişe kadar herkes çalışır ve kendi işlerini bitirdikten sonra diğer köylere de çalışmağa giderler ve hükûmete olan borçlarının tamamile tediye ederler.

Ragıp KEMAL

Dünyada Neler Oluyor?

Amerikalı sabık muharipler gene Vaşinghton'a yürüyeceklermiş..

Yalnız bu defa birinci tecrübeden istifade ederek daha teşkilâtlı hareket edecekler miş..

Solda muharipler boş binayı işgal etmişler. Ortada polislerle bir musaraa, Sağda bir tevkif

Amerika Reisicümhuru Mr. Hoover sabık muharipler ordusunu insafsızca dağıttı. Bu binlerce insandan bazıları işin çıkar yol olmadığını düşünerek, hükûmet hesabına memleketlerine döndüler. Bir kısmı Vashington'un ötesine berisine dağıldı. Kumandanları yeni bir ordu teşkil edeceğini vadederek, bir semti meçhule gitti. Bunların başında bulunan rahip Knoks gûya tetkikatta bulunacağını söyleyerek Avrupaya kaçtı.

Sabık muharipler, davalarında muvaffak olmak için, Vashington'a kadar yürüyüşlerinde daima vatanperver görünmüşlerdi. Fakat Hoover'in oturduğu beyaz sarayın merdivenlerini tırmanmağa başladıkları zaman iş değişti. Polis şiddet göstermeğe başladı. Vaşington kıt'alarından birinde kıtaat ve mitralyözler harekete geçmişti. Eğer vatanperverlikleri de bunlara yardım etmezse, kim edecekti?

Bunlar Vashington'a geldikleri zaman, belediyeyi de bir telâş etmek lâzımdı. Belediye reisine istediği tahsisatı da vermediler. Karıları ve çocukları ile beraber gelen sabık muharipler arasında feci bir sefalet başgösterdi. Bazıları çadırlara yerleştiler. Bazıları derme çatma barakalar kurdular. Bir kısmı çimenlerde yatıyordu. Bir grup beyaz saraya yakın bir yerdeki bahriye hastahanesi civarındaki bir çok metrûk evleri işgal ettiler. Bir kısmı da kapitol civarındaki Pensilvanya caddesinde bulunan harap binalara yerleştiler. Tabiî hiç bir tarafta akarsu olmadığı için pislik azami haddine vardı.

En mühim mesele yiyecek meselesiydi. Anacostia'da on beş bin kişilik kesif bir grup iaşe edilmişti. Bir, iki, üç, dört defa iaşe edildiler. Sonra? Vaşingtondakiler zengin Amerikan kadınlarının merhametlerine müracaat ettiler. Birkaç küçük tüccar kendilerine konserve ve saire verdi. Fakat midesi boş durmuyordu.

Bonus ordusunun ekserisi ziraat amelesiydi. Aralarında makinistler, serbest meslek eshabı da vardı. Bir fabrika müdürü, bir us tabaşı, iki emlâk acentesi, bir dişçi, üç gazeteci de bulunuyordu. Bir yol mühendisi, bir bakkal, bir kaç tane de avukat vardı. Vaşingtona yürüyüşün başına geçenler de işte bunlardır. Şu halde hareket, bir proletarya hareketinden ziyade, burjuva hareketi telâkki ediliyordu.

Hoover başta olmak üzere Vaşington'un resmî makamatı endişe içinde idiler. Lâkin halk ve mutavassıt sınıf sabık muharipler muhabbet gösteriyordu.

Nihayet polise muavenet için ordu da müdahale etti. Beyaz saraydan beş mil mesafedeki Anacostiya'daki metruk bir barakayı sabık muharipler karargâh it tihaz etmişlerdi. Polis ve ordu bu karargâha doğru yürüdü. Muhariplerin safları arasında göz yaşı döktürücü bombalar patlıyordu. Askerler umumî harbin mu-

Muhariplerin oturduğu baraka cayır cayır yanıyor

Muharipler polislerin takarrübüne mani olmağa çalışıyorlar

hariplerine saldırdılar. Düşman kardeşlerin tabanca kabzalarını kafalarını dövdüler.

Genç askerler büyük kardeşlerini fena halde hırpalıyorlardı. O sırada da Anacostia karargâhını dört taraftan ateş sarmıştı.

Hoover'in taraftarlarından ve âyandan Bingham sırf seyretmek maksadile sabık muharipler arasına karışmıştı. Yaralandı. Ceneral Mac Arthur kendisini galip addediyordu. Çünkü o elindeki müsellâh 800 süvari ile gayri müsellâh on bin sabık muharibi püskürtmüştü. Fakat ceneral süvarilerden başka piyade kuvveti, altı tank ve bir hava filosu da kullanmıştı. Yani aşağı yukarı bir ağır topu eksikti.

Bu badire Eric Carslston isminde bir muharip aldığı yaradan sonra kaldırıldığı hastahanede öldü. Yine bu badirede öldürülen William Huska isminde başka bir muharibe de askeri merasim yapılarak millî mezarlığa defnedildi. Mahkeme bu iki kişinin ölümünden polisin mes'ul olmadığına dair bir ilâm çıkardı. Hülâsa açlık, pislik, hastalık ve Hooverin inadı yüzünden sabık muharipler bir şey yapamadan dağıldılar.

Fakat kongrenin kânunu evvel içtimaında Vaşingtona daha büyük mikyasta ber sabık muharipler ordusunun yürüyüş yapacağından bahsedilmektedir. Bakalım, bu defa kongreyi tazyik edebilecekler mi?

Gorguloff'tan evvelki suikastçılar

Fransada devlet reislerine kimler suikastta bulunmuşlardı?

Sabık Fransız reisicümhuru Doumer'in katili idama mahkûm oldu.. Son bir asır zarfındaki Fransız tarihinde bu neviden bir çok kanlı sahneler vardır.

1589 senesi ağustosunda 22 yaşında Jaques Clement isminde biri üçüncü Hanri'yi karnından bıçaklayarak öldürmütşü. Bu cinayetin muhakemesi filân olmadı. Katili kralın muhafızları oracıkta öldürdüler.

1610 mayısının on dördünde dördüncü Hanriyi sokak ortasında hançerleyen Ravaillac hemen oracıkta öldürülmedi. yakalandı. Mahkemeye verildi. Cinayeti takip eden on üç gün içinde muhakeme ve idama mahkûm edildi. Fakat katilin bu on üç gün içinde çektiği işkence emsalsizdir. Nihayet kendisini kollarından ayaklarından dört katıra bağladılar ve 27 mayısta Greve meydanında bu suretle parçaladılar.

1757 kânunusanisinin beşinde Damiens isminde biri de Versailles şatosunda on beşinci Luis'yi arabasına binerken yaralamıştı. Tahkikat neticesinde katilin deli olduğu anlaşıldı. Bugün olsaydı, Fransız ceza kanunun 64 üncü maddesinden pek âlâ istifade edebilir ve idam edilmezdi. Damiens 16 martta idama mahkûm edildi ve iki gün sonra altı katıra bağlandı ve parçalanan vücudü belediye binasının önünde yakıldı. Ailesi memlekctten kovuldu.

1820 senesi şubatının on üçünde Louvel isminde bir amele operanın kapısında on üçüncü Louis'nin yeğeni Duc de Berry'yi öldürmüştü. Bütün kral ailesini öldürmeğe azmettiğini söyleyen bu adam 114 günlük mahbusiyetten sonra idam edildi.

1835 senesi temmuzunda Fieschi isminde birisi iptidaî bir mitralyözü evinin penceresine yerleştirmitşi. Kral Louis Philippe evinin önünden geçerken ateşe başladı. Krala bir şey olmadı, fakat halk arasından on üç kişi öldü, yirmi kişi yaralandı. Derhal tevkif edilen Fieschi bu işte başka arkadaşları olduğunu da söyledi. Pepin ve Morey ismindeki iki arkadaşı da yakalandı. 1836 şubatında hepsi de idama mahkûm edildiler ve o ayın on dokuzunda kiyotinle kafaları uçuruldu. Cinayetle ceza arasında altı ay, yirmi iki gün geçmişti.

1836 haziranında Louis Philippe'e karşı başka bir suikast daha olu. Aliband isminde biri baston şeklindeki silâhı ile kral bir köprüden geçerken ateş etti. Suikastçı on dört gün sonra tahkikat ve muhakemeyi müteakıp idam edildi.

1846 nisanında üçüncü suikast.. Lecomte isminde bir orman bekçisi Fontainbleau'da krala ateş etti. Elli üç gün sonra kafası uçuruldu.

1846 temmuzunda dördüncü suikast.. Joseph Henri isminde biri uzaktan krala doğru iki el ateş etti. Kral o sırada Tuileries sarayının balkonunda duruyordu. Joseph Henri müebbet nefiye mahkûm oldu.

İtalyan Orsini 1858 kânunusanisinde üçüncü Napoleon imparatoriçe ile operaya girerken bomba atmıştı. 150 den fazla insan yaralandı. Orsini ve cürüm arkadaşı Pieri 13 martta idam edildiler.

Nihayet 1894 haziranının yirmi dördünde Lion'da Caserio isminde ibr İtalyan Fransız reisicümhuru Carnot'nun araba atıldı ve reisicümhuru hançerledi. Otuz gün sonra idam edildi.

Gorguloff bunların sonuncusudur.

İnsan mı, maymun mu?

Sumatra adasında bakir ormanlarda yaşayan ve tıpkı insana benzeyen cüce mahluklar var

Birkaç zamandan beri Cava adasının payitahtı olan Batavya'da "Orang-Pendek-yani" «kısa adam» isminde bir mahlûktan bahsedilmektedir. Orang - Outang mahallin lisanınca "Orman adamı" demektir ki, bir cins maymuna verilen isimdir. "Kısa adam" denilen mahlûkların insanlarla maymunlar arasındaki intikal devrini yaşayan antropoitler oldukları söylenmektedir.

İnsan avı

Bu haber bütün dünya fen âleminde büyük bir alâka uyandırmıştır. Bazı âlimler, Orang Pendek'te maymunla insan arasındaki halkayı buldukları zannına düşmüşlerdir. Bu suretle insanın maymun ahfadından olduğunu kat'iyyetle isbat etmek hevesine düşmüşlerdir. Fakat bilâhara vaziyet başka bir manzara almış, matbuat arasında şiddetli münakaşaları mucip olmuştur. Filhakika ölü olarak bulunan bir Oran Pendek'in tetkiki neticesinde bu mahlûkun bir maymun değil, Sumatranın henüz derinliklerine varılmamış olan bakir ormanlarında yaşayan bir insan olduğu anlaşılmıştır.

Hollanda hükûmetinin himayesi altında yaşayan küçük Rokan hükûmetinin mihracesi, Adanın iç taraflarında gergedan avlarken, ince ve keskin sesli tıpkı insana benzeyen cücelere rastgeldiğini söylemektedir. Bunların başlarında uzun saçları vardır. Fakat vücutleri penbe ve tüysüzdür. Alın çekik, burun yassı, çene biraz münkeşif, kirpikler kalındır. Boyunları hemen yok gibidir. Kolları biraz uzuncadır.

Orang Pendek'le bir tesadüf

Eski bir maden mühendisi geçen sene bu cücelerden birisile vuku bulan tesadüfünü şöyle anlatıyor:

— Bir gün Sumatra mıntakasında altın damarları aradığımız sırada, hayli dahile doğru ilerlemiştik. İşçilerimden zekâsına en emniyet ettiğim biri, öğleden sonra saat dörtte, kurduğumuz kampın iki kilometre ilerisinde cüce bir mahlûka tesadüf ettiğini haber verdi:

— Çocuk boyunda çıplak bir adam! diyordu. Yürüyüşü, hareketleri tıpkı insana benziyor. Cüce koşuyordu. Fakat beni görür görmez hemen geri döndü ve çalılığın arkasından kayboldu.

İki heyeti seferiye

1925 senesinden itibaren, Sumatranın dahilinde taharriyatta bulunmak üzere ilmi bir heyeti seferiye tertip edildi. Heyeti seferiye bu acayip mahlûklar hakkında tetkikat yapacak ve daha sarih malûmat toplayacaktı. Fakat bütün taharriyattan bir netice çıkmadı.

1927 de Orang Pendek'lerin tekrar görünmeğe başladıkları havadisi tahakkuk edince. Buitensorg hayvanat müzesi diri veya ölü bu mahlûklardan birini yakalayacak olanlara kuvvetli bir mükâfat vadetti.

Bunun üzerine Rokan mihracesi bir av tertip etti. Neticede daha genç ve dişi Orang Pendek öldürdüler. Ceset 43 santimetre idi. Fakat küçük boyda bir kadının bütün karakterlerini haizdi. Başında gri saçlar vardı. Vücudünde ise hiç kıl yoktu.

Şimdi Orang Pendek'in insanlar la maymunlar arasında bir halka yor. Bu adamlar mükemmelen insan nesline mensupturlar.

Ancak boyları kısadır. Afrikada tesadüf edilenlerden daha cüce bir ırka mensupturlar.

Hattâ gazeteler Orang Pendek avının kanunları harekete getirecek bir cinayet olduğunu, onların da insan olmak sıfatile kanunların himayesi altında yaşamak hakları bulunduğunu ileri sürmektedir.

Kansere Karşı arı

Geçenlerde Bağdat darülfununu müderrislerinden profesör Johanovitch vefat etti. Bu zat kanserin tedavisi hakkında tetkikat yapıyordu. Ve bütün dünya tıp mahafili bu tetkikat ile yakından alâkadar bulunuyordu. Müteveffanın Asistan profesör Sahovich hocasının tetkikatı hakkında şayanı dikkat malûmat vermiştir.

İstatistiklere dikkat edilmiş, arıcılıkla uğraşan adamların arasında kansere tutulmuş kimse bulunmadığı nazarı dikkati celbetmiştir. Asistan diyor ki:

— Arı iğnesinin normal nesiç üzerindeki tesirini bildiğimiz için arı iğnesinin kanserli nesiçler üzerinde ne tesir yapacağını tetkike başladık. Kobaylar, tavşanlar ve hattâ insanlar üzerinde pek çok tecrübeler yaptık. Üçüncü ve dördüncü iğnede kanser dumurunda bir retrogression hasıl oldu ve arkasından bariz bir salâh müşahede edildi.

O zaman arı iğnelerinden istihsal edilmiş bir seromla kanseri tamamen tedavi etmek imkânı olup olmadığını araştırmağa başladık..

Maalesef doktor Johanovitch'in vefatı ile tecrübelerimiz yarım kaldı. Maamafih diğer arkadaşları mesaiyi bir neticeye bağlamak üzere tekrar tetkikata başlamışlardır. Doktor Asch ahiren bu mesele hakkında Paris Tıp akademisinde derin bir alâka uyandıran izahatta bulundu. Amerikadan aldığımız telgraflarda da, oradaki doktorların bu vadide çalışmağa kovulduklarını

Bizde ve cihanda iktısadî vaziyet

Cihanda buhran nasıl gözükü-yor memleketi-mizde buhran ne haldedir?

(Müderris Nizamettin Âli B. Halkevinde şayanı dikkat bir konferans verdi. Bizde ve cihanda iktısadî vaziyetten bahseden hatip mevzuunu iki kısma ayrırarak evvelâ teşhis koymuş, sonra tedavi çareleri göstermiştir. Bizdeki ve cihandaki iktısadi vaziyeti telhis eden birinci kısmı bugün dercediyoruz. Çarelerden bahseden ikinci kısmı da yarın dercedeceğiz)

Cihanda

— Cihanda buhran, kabataslak bakılırsa, (işsizlik), (banka iflâsları), (fabrika kapanması), (ticareti hariciyenin azalması) gibi şekillerde görülüyor. Fakat bu görünüşleri tesbit etmek kâfi değildir. Bunların baş sebebini aramak lâzımdır.

Baş sebepler

— Buhranın baş sebebini arayanlar çoktur. Fakat baş sebep üzerinde ittifak yoktur. Bazıları, buhran (altın ortadan kalktığı için) oldu diyorlar, bazıları da (gümrükler yükselditi için), (harp borçları olduğu için), (mahreçler tıkandığı için), (istihsal fazlalaştığı için), (umumi harp olduğu için) oldu diyorlar. Böylece yüzü mütecaviz sebep sayılmaktadır.

Asıl baş sebep

— Bitaraf ve politikaya karışmamış iktısatçı gözü ile bakılacak olursa, bütün bu sebeplerin doğruluğu teslim edilmekle beraber bunların hiç birisinin ilk sebep olarak gösterilmeyeceğini kabul etmek iktiza eder. Politikaya karışmamış iktısatçıya göre buhranın ilk sebebi (makinelerin ihtiyaçtan fazla) istihsal etmeleridir.

Makineler, insan tarafından icat edilmişlerdir. Fakat bir kere icat ve imal edildikten sonra artık insanlara muti olmaktan çıkmışlar, kendilerine göre hür ve müstakil bir faaliyet takip etmişlerdir. Makineler alabildiğine gidiyor. İnsanlar, onlara tahakküm edemiyor. İnsanlar, makinelerin faaliyetlerini istedikleri gibi, yani ihtiyaca göre, durduramıyorlar. Böylece gerek ziraatte ve gerek sanayide fazla istihsal oluyor. Fiyatlar düşüyor. Fakat fiyatlar düşünce tabiatile istihsal de azalıyor. Zira ancak kâr olursa devam edebilir. Kâr, değmez derecelere düşünce istihsal azalır, istihsale lüzum kalmaz.

İşte yüksek sermayedarlık devresinde bulunan cihan memleketleri için, buhranın ilk sebebi, makinelerin tahakküm altına alınamamasında, ihtiyaca göre idare edilememesinde aramak lâzımdır. Makinelerin bu hassası yeni meydana çıkmış değildir. Yüz senedir görülmektedir. Yüz senedir de buhranlar vardır. Fakat makineler tekemmül ettikçe, insanların iradesinden daha fazla kurtuluyorlar. Bu sebepten son buhranlar, evvelki buhranlardan şiddetlidir. Hülâsa edilince denebilir ki, teknik ihtiyaca göre değilse,ihtiyaçtan fazla ise buhran içtimaî sıkıntı halinde kendisini gösterir. Bu buhranda hem teknik ihtiyaçtan fazla tekemmül etmiştir, ve hem de Çin, Hindistan, Rusya piyasadan çekilmişler, cihanın istihlâk imkânı bir kat azalmıştır.

1929

Buhran 1929 da patlamıştır. O zamandan beri devam ediyor. Makinelerin çok fazla istihsal etmesi, ve böylece makinelere hükmetmenin, onları itaat altına almanın imkân dahilinde olmaması 1929 dan itibaren başlar. Fakat harpten sonra çılgınca istihsal, buhranı, bu tarihten daha evvel icap ettiriyordu. Buhran, zayıf olan Avrupadan bu tarihten evvel çıkacaktı. Çıkmadı, çünkü Amerika mütemadiyen Avrupaya borç veriyor, Avrupanın otuz kadar memlekete parçalanmış olan iktısadî bünyesi, buhran sadamelerinden masun tutulmuş oluyordu.

Avrupadan değil Amerikadan

Avrupa buhranı, bir müddet Amerikanın yardımı ile maske edilmiş, kapatılmıştır. Bu sebeptendir ki 1929 cihan buhranı ilk önce, makine üzerine en hayale sığmaz spekülâslara girişen Amerikadan patlak vermiştir.

Türkiye'de

— Türkiyede buhran, kabataslak bakılırsa (para darlığında), ticareti hariciyenin bilhassa idhalât ticaretinin daralmasında, (bütçenin daralmasında) görülür. Yalnız bu görüşleri tesbit ile iktifa etmeyerek bunların baş sebebini araştırmak icap eder.

Baş sebepler

— Türkiyede de buhranın baş sebebini arayanlar vardır. Fakat bu baş sebebin etrafında ittifak etmek kabil olamamaktadır. Bazılarına göre Türk buhranı (gümrüklerden) dir, bazılarına göre de (devlet inhisarlarından), (vergilerden), (parasızlıktan) dır. Böylece Türk buhranı hakkında bir hayli baş sebep zikredilmektedir. Fakat bunların hiç biri baş sebep değildir.

Asıl sebep

— Gene iktısatçı gözü ile bakılacak olursa, Türkiyedeki buhranın baş sebebini, (istihsal tekniğinin azlığında) aramak lâzımdır. Türkiyede istihsal tekniği, ihtiyaca tekabül etmiyor, ihtiyaçtan noksandır.

İdhalât eksikliği

Beş sene evvel, 1927 de, 211 milyon liralık idhal yapıyorduk, geçen sene 1931 de 126 milyon liralık idhalât yaptık. Şu halde ihtiyacımızın yarısına yakın bir mikdarına tekabül eden eşya gelmiyor. Bu eşya, son milli sanayi hareketile ancak cüz'i mikdarda memlekette istihsal olunuyor. Türk tekniği, henüz ihtiyacımızın yüzde yüzünü temin etmekten uzaktır. Türkiyede teknik noksanlığı vardır.

Ziraat pahalı

Ziraat mahsulümüz dahi tekniksizlikten muztariptir. Nihayet şu senelerde ihtiyacımız kadar buğday çıkarabiliyoruz. Fakat beynelmilel maliyet fiyatına göre fazla masraflar ediyoruz. Çünkü tekniğimiz noksandır. Buğdaydan başka diğer ham maddelerimizin de maliyet fiyatları yüksektir. Keza bunun da sebebi tekniksizliktir. Devlet maliyesi ile istihsal tekniği arasında sıkı rabıta vardır. Teknik kâfi olmadığı için devlet maliyesi de müteessir oluyor. İradımız 222 milyon liradan 165 milyon liraya düşüyor. (yüzde 25 sukut).

İşte, teknik noksanlığından dolayı telâfi edilemeyen (arkası kesilen idhalâtımız), ve tenakus eden devlet iradı, memlekette sıkıntı hissini vermektedir. Fakat bu sıkıntı sermayedarlık devrinin başında bulunan memleketimizde, sermayedarlık devrinin müntehasında olan garpte olduğu kadar hissedilmiyor. Ve edilemez.

Telhis

Telhis edelim:

Sermayedarlık nizamının yüksek devresinde bulunan memleketlerde buhranın baş saiki (fazla teknik) dir ve sermayedarlık nizamının başında bulunan Türkiyede buhranın baş saiki (eksik teknik) tir.

Kari sütunu

Sarrafların elindeki biçareler

Mütekaih bir kariimiz yazıyor: Tekaütlerle dul ve yetimlere cüzdan mukabilinde yüzde on iki faizle emlâk ve eytam bankasından para ikrazına başlanmıştır.

Hükûmetimizin bu sınıf biçareler hakkında ittihaz ettiği bu karala ihya edilmiş olduklarında şüphe edilemez.

Bu biçarelerin cüzdanları muhtekirler elinde borçlarına mukabil rehinde bulunduğundan hükûmetin bu âdilâne kararından istifade edemiyeceklerdir.

Halbuki borç namı verilen ve senete raptedilen bu paralar müterakim faizlerden başka hiç bir şey olmadığı hesaplarının tetkikile tezahür edecektir. Zaten sarrafların elinde birer esir olan bu biçareler bir sebebi mücbir tahtında olarak senetleri imza etmişlerdir. O sebebi mücbir de sarraf para tediye etmediği gün açkalmak tehlikesidir.

Cümhuriyet kanunlarını herkesin hukukunun muhafazasını tekeffül etmiş olup hükûmetçe ve efkârı umumiyece bu sınıf halkın zaaf ve ihtiyacından külli istifadeler temin ederek refahı hal içinde yaşamış olan sarrafların [illegible] temin etmek işten bile değildir.

Ciheti maliyenin emrile noterden musaddak senetle tevkil edilmiş olanlar dahil olduğu halde bilûmum mütekaidin cüzdanlarının sarraflardan istirdadile eshabına teslim edilmesi ve bir taraftan sarrafların defterleri tetkik ettirilerek hukukumuzun masuniyetini mercii aidinden intizar eyleriz.

Mütekaidini mülkiyeden
Suphi

Adliye de Tebeddüller

ANKARA, 19. — Adlî tebeddülât listesi âli tastike arzolunmak üzeredir. Listeye nazaran Ankara müddeiumumîsi Ekmel bey birinci umumî müfettişlik adlî müşavirliğine, adlî neşriyat müdürü Muhlis bey İstanbul âza mülâzimliğine, Ankara müddeiumumî muavini Ragıp bey Malatya müddeiumumiliğine, Ankara sulh hâkimi Ferruh bey Beypazarı hukuk hâkimliğine tayin edilmişlerdir.

Hikmet B. Emniyet müdürlüğü isteyor

ANKARA, 19. — Yeni polis teşkilâtında sabık müstantik Hikmet Beyin emniyet müdürlüklerinden birine tayin edileceği ve Hikmet B.in böyle bir vazifeye talip olduğu söyleniyor.

Birinci Sahifeden Geçen Yazılar

Dünkü spor hareketleri

(Başı 1 inci sahifede)

vam edememişlerdir.

Müsabakalarda derece alan hanımların isimleri şunlardır:

1 — Madmazel Eva Alter 26. 42 saniye.. 2 — Fatma H. 29 dakika 3 — Selçuk H. 31,33, 4 — Madmazel Oltrot Prazer 32,18, 5 — Madmazel İnka Birman 32.58, 6 — Suzan Vehbi H. 34.43, 8 — Madmazel Kırista Birman 34.57, 9 — Şükran Hanım. 46.16.

Dünkü at yarışları

Veliefendi at yarışlarına dün de devam edildi. Dünkü koşular ve elde edilen neticeler şunlardır: Birinci koşu: Dört ve daha yukarı yaşta yerli ve arap at ve kısraklara mahsus. İkramiyesi 225 lira. Mesafesi 2000 metre. 1 Mesut yaşı 7, kilosu 62. Şemsi Bey — Hüseyin 2 — Geyik yaşı 6, kilosu 58 İsmail M.ecit Efendi — Mecit. 3 Kamer yaşı 5, Kilosu 58 Somalı Ahmet Ef. — Hamdi. 4 — Saba yaşı 14, kilosu 56 Niyazi Bey — Bayram. İki boy, on beş metre. Mesudun antrenörü Hüseyin Beydir. Birinci 150, ikinciye 55, üçüncüye 20 lira mükâfat verildi. Bahsi müşterekte ganyan 140, plâsa 120, 180 kuruş getirdi.

İkinci koşu (Çamlıca koşusu): Dört ve daha yukarı yaştaki yerli ve arap at ve kısraklara mahsus. İkramiyesi: 600 lira. Mesafesi 2400 metre. 1 — Rüçhan yaşı 13 kilosu 60. Prens Halim Bey. — Pavel 2— Tayyar yaşı 8 kilosu 60 Ankaralı Ahmet Bey — Ahmet 3 — Al Derviş yaşı 5 kilosu 58 Nail Efendi — Baha. 4 — Kakan yaşı 6 kilosu 60 Prens Halim Bey — Abdullah. Semir yaşı 7 kilosu 63 Prens Halim Bey — Zeki 0 — Küçük Ceylân yaşı 8 kilosu 60 Somalı Ahmet Efendi — Ahmet. İki boy, onbeş metre, on metre. Rüçhanın antrenörü Prens Halim Beydir. Birinciye 500, ikinciye 75, üçüncüye 25 lira mükâfat verildi. Bahsi müşterek ganyan 170, plâsa 160, 180 kuruş getirdi.

Üçüncü koşu: (Birinci İnönü koşusu): İki yaşındaki yerli haliskan İngiliz erkek ve dişi taylara mahsus. İkramiyesi: 1125 lira. Mesafesi 800 metre. 1 — Aykız (La Basti - Cnix) yaşı 2, kilosu 54,5 Karacabey harası — Reşat. 2 — Öz Demir yaşı 2, kilosu 56 Karacabey harası — Yunus. 3 — Türkân, yaşı 2 kilosu 54,5 Karacabey harası — Nazmi. 4 — Güler, yaşı 2 kilosu 54,5 Karacabey harası — Hasan. İki boy, on metre, 5 metre. Dört hayvanın da antrenörü İskender Beydir. Birinciye 825 liradan maada bu koşuya giren hayvanlar için verilen duhuliye ücretlerinin mecmuu, ikinciye 225 lira, üçüncüye 75 lira mükâfat verildi. Bahsi müşterek ganyan 240, plâsa 180, 180 kuruş getirdi.

Dördüncü koşu: (Boğaziçi koşusu): Üç ve daha yukarı yaştaki haliskan İngiliz at ve kısraklara mahsus. İkramiyesi: 1200 lira. Mesafesi 2400 metre 1 — Piper yaşı 5 (Poltronne — Bou Jclond) kilosu 58. Madan Anna Sabri — Korridori. 2 — Strombolis yaşı 5 kilosu 60 Ahmet ve Fikret Beyler — Zeki. 3 — Frig — Yaşı 5 kilosu 60 Ahmet ve Fikret Beyler — Bayram. 4 — Jean Habler yaşı 6 kilosu 60 M. Binnç - Arkadi. 0 — Odepaşte yaşı 5 kilosu 60 Hasan ve Şinalay — Şinalay. iki boy, bir boy, yirmi metre. Piper'in antrenörü M. Verdiyer'dir. Birinciye 975 liradan maada bu koşuya giren hayvanlar için verilen duhuliyelerin mecmuu, ikinci 150, üçüncüye, 75 lira mükâfat verildi. Bahsi müşterek ganyan 230, plâse 140, 250 kuruş getirdi.

Beşinci koşu: Üç ve daha yukarı yaştaki yerli ve arap yalnız kısraklara mahsus.

İkramiyesi: 185 lira, mesafesi: 1800 metre.

1 — Leylâ yaşı 4 kilosu 58 Niyazi Bey — Ahmet. 2 — Al Leylâ yaşı 5 kilosu 58 Ali Bey — Zeki, 3 — Servet yaşı 6 kilosu 58 İsmail Ef. — İsmail, 4 — Halime yaşı 9 kilosu 58 Haydar Ef. -- Mehmet.

İki boy, on metre, iki boy, Leylâ'nın antreforu Niyazi Beydir. Birinciye 110, ikinciye 55, üçüncüye 20 lira mükfat verildi.

Bahsi müşterek Ganyan 1000 plâsa 130—140 kuruş verd.

Taksimdeki atletizm müsabakaları

Dün Taksim Stadyumunda kalabalık bir seyirci kütlesi huzurunda Galatasaray, Fenerbahçe, Kurtuluş, Pera, Arnavutköy, İstanbulspor atletlerinin iştirakile bir atletizm müsabaksı yapılmıştır.

Müsabakaların neticeleri şunlardır:

100 metre :

Birinci Semih (Galatasaray) 11 2/5; ikinci, Papadopulos.

200 metre:

Birinci Mehmet Ali (Galatasaray) 24 1/5; ikinci Papadopulos.

400 metre:

Birinci Ziya (Fenerbahçe) 57 1/5; ikinci Fikret (Fenerbahçe).

800 metre:

Birinci Karancapulos (Pera) 2.19 2/5; ikinci Vasıf (G.S.)

1500 metre:

Birinci Mano (Fenerbahçe) 4,55; ikinci Teoharidis.

3000 metre:

Petropulyadis birinci, 40,19 2/5; ikinci Patakis.

4×100 bayrak:

Birinci Galatasaray (Muzaffer, Semih, Mehmet Ali, Vedat). İkinci Fenerbahçe.

Tek adım:

Tevfik (Fenerbahçe) 6,21; ikinci Kemal (Fenerbahçe).

Disk:

Birinci İrfan (Galatasaray) 36, 14; ikinci Veysi (İstanbulspor).

Gülle:

Birinci Veysi (İstanbulspor) 12,19; ikinci İrfan (Galatasaray).

Yüksek: atlama:

Birinci Selim (Galatasaray) 1,62 1/2; İkinci Zakos.

Cirit:

Birinci Selim (Galatasaray) 44,58; ikinci Sudi (Galatasaray).

Sırıkla irtifa:

Birinci Vakadimopulos (Fenerbahçe) 2,90; ikinci Fethi (Galatasaray).

Üç adım:

Birinci Selim (Galatasaray) 12,4; ikinci Papadopulos.

Trabya tenis turnuvası

Trabyada mutat olan tenis turnuvalarına dün başlanmış ve her sene büyük bir rağbet gören bu turnuvalara şehrimizin en kıymetli tenisçileri iştirak etmiştir. Henüz seçmeleri yapılan bu turnuvalar iki hafta devam edecektir.

Çatalcadaki maç

Evvelce de yazdığımız gibi Çatalcada İlerispor klübü ile Çatalca spor klübü hakem Muhteşem Özdemir Beyin idaresi altında bir maç yapmışlardır. Bu maç hakkında; arkadaşımız kendi görüşünü ve maç hakkındaki fikirlerini yarınki nüshamızda yazacaktır.

Gorgulof Temyizde..

(Başı 1 inci sahifede)

guldür. Gorguloff, haftada bir kendisini ziyarete gelen hamile karısına mütemadiyen romanından, yeşil fırkasından ve fırkasının istikbalinden, insanları kurtarmak üzere vücude getirdiği yeni dinden bahsetmektedir. Gorguloff idama mahkûm edilmezden evvel müdafaa vekilleri kendisinin deli olduğunnu ileriye sürmüşler ve bir deli idam edilemiyeceği ne göre bir tımarhaneye atılması icap edeceği noktasında ısrar etmişlerdi. Mahkeme mütehassıs doktorlar arasındaki uzun münakaşalardan sonra bu tezi kabul etmediği ve idam kararını verdiği için, artık temyiz mahkemesinde bu nokta mevzuu bahsedilmeyecektir.

Gorguloff'un vekili usulü muhakemede hata olduğu noktasından kararın nakzını istemektedir. Müdafaa vekiline göre, nakzı icap ettirecek iki nokta vardır:

1 — Gorguloff'a jüri huzuruna çıkarılacağı tebliğ edildiği zaman, muhakeme celselerine Pittie'nin riyaset edeceği bildirilmişti. Halbuki malûm olduğu üzere, muhakemeyi birinci reis Dreyfus idare etmiştir. Muhakemenin usule muvafık olmayan bu tarzı teşekkülü (üç müşavir yerine dört müşavir ikame edilmişti. Müddeiumuminin yanında iki muavin bulunuyordu) jüri azası üzerinde tesir ve nüfuz icra edecek mahiyette telâkki edilebilir.

2 — Malûmdur ki Gorguloff siyasi bir hedef takip ederek suikastta bulunmuştu. Halbuki Fransada siyasi cinayetler ceza kanununa göre ancak kalebentlikle (azamî yirmi sene) ceza görürler. Temyiz mahkemesinde müdafaa vekilleri ile müşavirler arasında bu noktadan münakaşa olacaktır.

Fakat temyizin de kararı nakzedeceği zannedilmemektedir.

Fikret İhtifali

(Başı 1 inci sahifede)

Eyüp halk fırkası nahiye ve ocak heyetleri darülfünun talebelerinden bir kısm gençlerle Darüşşafaka talebeleri, bir çok zabitan, halk, polis müfrezesi ve bazı ecnebi ve Türk hanımlarla Tevfik Fikreti seven diğer zevat bulunmuşlardır. İhtifale, Filorinalı Nazım Beyin hazırunu bir dakika sükûta davet eden hitabesile başlanmıştır.

Filorinalı Nazım Beyden sonra kızı Aliye Meliha Hanım da bir şiir inşat etmiş, sonra Fikretin istirahati ruhu için bir düa yapılarak merasime nihayet verilmiştir.

İhtifal yalnız Eyüplülere mün hasır kalmış gibidir. Fikretin mezarının da bakımsızlıktan harap bir hale geldiği teessürle görülmüştür.

Kömür Fiatları

(Başı 1 inci sahifede)

aldık.

Bu cevabın hiç te mukni olmadığını izaha hacet yoktur.

Ve mesele gaz şirketinin zannettiği kadar basit te değildir. Kömür emübrem ihtiyaçlardan biridir. Yalnız mübrem bir ihtiyaç, değil, ayni zamanda sanayide kuvvei muharrike olarak istimal edildiğinden kömürün fiatında tereffu yeni inkişaf etmeğe başlayan sanayi hayatımız üzerine doğrudan doğruya tesir yapar. Binaenaleyh toptan satışlarda bir tereffü olmadıkça, kömürün İstanbul halkına yüzde yirmi beş nisbetinde daha pahalı satılmasının manası yoktur.

Fiatlardaki tereffü olsa olsa, kontenjan dolayısile ecnebi kömürün ithal edilememesinden ileri geliyor. Ve esasen memleketimizde mebzul kömür varken, dışarıdan kömür ithali de şayanı arzu değildir. Maamafih dışarıdan ithal edilemez diye, kömürün fiatını yükseltmek hükûmetin iktisadiyatımızı korumak için ittihaz ettiği tedbiri istismar etmektir. Alâkadar mercilerin nazarı dikkatini celbederiz.

Berberlerin Tenezzühü

Dün aralarında bir de müsabaka yaptılar

Dün İstanbul berberleri bir tenezzüh tertip ettiler ve bu tenezzühte bir balo verdiler, müsabaka açtılar.

Tenezüh ve müsabakalara şehrimizin bütün berberleri ile berberlerin yanında çalışanlar ve davetliler iştirak etmiş bulunuyorlardı. Müsabaka saat 16 da başladı. Evvelâ berberlik san'atının mucit ve banisi, san'atın tarihçesi hakkında bir konferans verildi.

Bundan sonra Permenant müsabakası yapılacaktı. Fakat bu müsabakaya kimse iştirak etmedi, birinciliği kazanana verilecek altın madalya da kimseye verilmedi.

Permenant müsabakasını ondüle müsabakası takip etti, bunun birincisi Rıza Efendiye 30 lira verildi. Bundan sonra manükür müsabakası yapılmış, fakat iştirak eden olmadığı için 20 lira ve bir buket mükâfat verilmemiştir.

En son yapılan erkek saç kesmek ve tuvalet müsabakası birincisi Üsküdarlı Emin Efendi de 30 lira kazanmıştır.

Bu mesleki müsabakaları müteakip berberler arasında dans ve yüzme müsabakaları yapılmış, Dans müsabakasında birinciliği kazanan çifte bir buket, yüzme müsabakasında birinciliği kazanana da bir şişe kolonya verilmiştir. Müsabakalar bittikten sonra gece eğlencelerine başlanmıştır.

Ondülede ikinciliği Matmazel Anti Goni mükerre ikinciliği de Hayri Efendi kazanmışlardır.

Erkek saçı kesme ve tuvaleti ikinciliği Cezmi, üçüncülüğü de Yeni şark salonundan İsmail Efendi kazanmışlardır.

Teşekkür

Uzun zaman teşhisi sürüncemede kalan hastalığımı ilk muayenede kat'iyetle ve tam bir isabatle teşhis eden, ameliyatım esnasında büyük yardımı dokunan kıymetli doktorum, operatör Rasim kızı Suat hanımefendi ile ameliyatımı, bütün yaptığı ameliyatlar gibi, hazakatla yapıp hayatımı kurtaran kıymetli operatörüm Ahmet Kemal Beyefendiye alenen arzı şükran ederken, çok rahat ettiğim, şefkat ve ihtimamla bakıldığım "Sağlık Yurdu,, hastanesinin müessislerine de candan teşekkür eder ve Sağlık Yurdunun, hasta bakımında cidden bilgili olan hemşireleri Halime, Neriman, Nuriye Hanımları tebrik ederim.

Nazan Selâmi İzzet

200 Romen seyyahı geldi

Dün Romania vapurile şehrimize Köstence'den 200 kûsur Romen seyyahı gelmiştir.

Seyyahlar arasında tüccar, avukat, meb'us, talebe olmak üzere muhtelif mesleklere mensup kimseler vardır.

Boyacıköyde yangın

Dün Boyacıköyünde demirci Mustafa efendinin dükkânından yangın çıkmış, yetişilerek derhal söndürülmüştür

RADYO

Bugünkü program

İSTANBUL (1200 m.) — 18 gramofon, 19,5 birinci kısım alaturka saz, Hafız Ahmet heyeti tarafından 20,5 gramofon, 21 ikinci kısım alaturka saz, 22 orkestra.

BÜKREŞ (394 m.) — 20,45 Kora konseri, 21,20 Lâypçiğden naklen yine Kora, 23 iki kişilik komedi.

BELGRAT (429 m.) — 20,25 radyo orkestrası, 21,20 komedi, 22 şen gece.

ROMA (441 m.) — 21 gramofon 21,45 polis orkestrası, 22,30 komedi.

PRAG (488 m.) — 20 halk şarkıları, 20,20 iki kişilik komedi, 20,50 neşe veren şarkılar, 21,15 orkestra.

VİYANA (517 m.) — 21,05 Yaz Mevsiminde Viyana, 22,45 cazbant.

PEŞTE (550 m.) — 20 konferans, 22,40 konser, 23 Çigan.

VARŞOVA (1411 m.) — 20,45 bahçe havaları, 21 hafif musiki, 23,05 Şopen'den parçalar.

BERLİN (1635 m.) — 20,30 konferans, 21 komedi, sonra dans havaları.

HANIMEFENDİ

Samimi hıfzıssıhhanız için "LYSOL„ kullanınız. Bütün dünya doktorları, sıhhî tuvalet ve banyoları için muntazaman "LYSOL„ müstahzaratının istimalini tavsiye ederler. "LYSOL„ muzur mikropları imha, terlemenin fena kokularını izale ve muhatiyi tahriş etmez.

„Lysol" MARQUE DEPOSÉE

Hamburg'ta SCHUELKE & MAYR A. G. tarafından imal olunmuştur. Umumî acentaları: İstanbul'da S. Jacoël Mahdumları. Aşağı cins taklitlerinden sakınmalı ve unvanı ticarimizle alâmeti farikamızı hâmil olmıyan mümasil müstahzarları reddetmelidir.

SATILIK OTOMOBİL

Eminönü Malmüdürlüğünden: Galatada İnhisarlar Umum Müdürlüğü garajında mahfuz Fiat markalı ve 1679 No. lı müstamel bir adet taksi otomobili beş yüz lira muhammen kıymet üzerinden 22 Ağustos 932 pazartesi günü saat 14 te açık arttırma usulile satılacaktır. Taliplerin yüzde yedi buçuk nisbetinde pey akçelerile satış komisyonuna müracaatları. (3729)

SATILIK HANE

Fatih'te Kız taşında Kıztaşı caddesinde 15 numaralı hane satılıktır. Yedi oda, iki sofa, bir taşlık, üç abdesthane, hamam, kiler, kömürlük, ayrıca mutbak, meyva ağaçlarını havi bahçe, terkos suyu, hava gazı, elektrik mevcut ve bütün esbabı istirahati ve nezaret kâmileyi haizdir. Mühtacı tamiri hiç bir yeri yoktur. Tramvay mekiine bir dakikalık mesafededir. Görmek için: ittisalindeki bakkal İsmail Ef. ye, görüşmek için Galatada Voyvoda caddesinde Nu hanında 9 numarada Nişan Ardonyan Efendiye müracaat.

Sarıyer malmüdürlüğünden: Golkülübünün tahtı isticarında bulunan levent çiftliği müştemilâtındaki bedeli icar sabıkı 551 lira olan 3 dönüm arazi 20-8-932 tarihinden itibaren iki sene müddetle 28-8-932 pazar günü saat 14 te ihale edilmek üzere icara verileceğinden taliplerin müracaatları.

Göz Hekimi
Dr Süleyman Şükrü
Birinci sınıf mütehassıs
(Babıali) Ankara caddesi No.60

Doktor Rusçuklu Hakkı
Beyoğlu, İstiklâl caddesi Büyük Parmak kapu, Afrika hanına bitişik Apartıman No. 21. Tel: Beyoğlu 2797. Saat: 14-18.

Ankara'nın en büyük
Kitap, gazete ve
Kırtasiye mağazası
AKBA
Kıtap evi ve Kırtasiyecilik
Anafartalar caddesi
Telefon : 3377
Her lisanda gazete mecmua ve kitap
Her nevi kırtasiye eşyası ve mektep levazımı
Her türlü Fotoğraf levazımı - makineler ve amatör işleri
Etem Pertev ıtriyatı
Kütahya çinileri

TÜRKİYE İŞ BANKASI

Büyük Tayyare Piyangosu
13. cü tertip 2. ci keşide
11 Eylül 1932 dedir.
Büyük ikramiye 35,000 Liradır.
Ayrıca: 15,000, 10,000 Liralık büyük ikramiyeler ve 20,000 Liralık bir mükâfat vardır.

SEYRISEFAIN

Merkez acenta: Galata Köprü başı B. 2362. Şube A. Sirkeci Mühürdarzade han 2. 3740.

İZMİR - PİRE - İSKDNDERİYE POSTASI (İZMİR) 23 Ağustos salı 11 de

TRABZON POSTASI (CUMHURİYET) 24 Ağustos Çarşamba 18 de

İZMİR - MERSİN POSTASI (İNEBOLU) 24 Ağustos çarşamba 10 da Galata rıhtımından kalkar.

İst. Mr. Kumandanlığı Satınalma kom. ilânları

Piyade Atış Mektebi ihtiyacı için 50 ton ekmek muayyen vaktinde talibi zuhur etmediğinden pazarlıkla satın alınacaktır. Pazarlığı 21/8/932 pazar günü saat 14 ten 17 ye kadar Tophanede Merkez Kumandanlığı satın alma komisyonunda icra kılınacaktır. Taliplerin şartnamesini görmek için komisyona müracaatları ve iştirak için de muayyen vaktinde komisyonda hazır bulunmaları. (154) (4116)

* * *

Ot Kilo	
19000	As. Baytar Mp.
60000	Piyade Atış Mp.
4000	Kuleli Lisesi
83000	

Ot Kilo	
50000	Topçu Atış Mp.
5000	Maltepe Lisesi
9000	Gülhane hastahanesi
6000	İhtiyat Za. Mp.
2500	Gedikli Kç. Za. Mp.
61000	Ölçme taburu
3400	Asker konağı
4440	Merkez Kumandanlığı
141340	

Saman Kilo	
15000	As. Baytar Mp.
50000	Piyade Atış Mp.
4000	Kuleli Lisesi
69000	

Saman Kilo	
34500	Topçu Atış Mp.
4000	Maltepe Lisesi
4000	Gülhane hastahanesi
12000	İhtiyat Za. Mp.
1600	Gedikli Kç. Za. Mp.
44000	Ölçme taburu
3400	Asker konağı
3000	Merkez K.
106500	

Yukarıdaki mahallere hizalarındaki mikdarlarda 83000 kilo ot 69000 kilo saman, 106500 kilo saman, 141340 kilo ota muayyen gününde talip zuhur etmediğinden ayrı ayrı dört şartnamede pazarlıkla satın alınmak ve pazarlıkları 21/8/932 pazar günü saat 14 ten 17 ye kadar Tophanede Merkez Kumandanlığı satın alma komisyonunda icra kılınacaktır. Taliplerin şartnamelerini görmek için komisyona müracaatları ve iştirak için de muayyen vaktinde komisyonda hazır bulunmaları. (155) (4117)

* * *

Hava Makinist mektebi ihtiyacı için 360 çeki ve Merkez kumandanlığına merbut müessesat ihtiyacı için 11107 çeki odun muayyen gününde talibi zuhur etmediğinden pazarlıkla satın alınacaktır. Pazarlığı 21/8/932 pazar günü saat 14 ten 17ye kadar Tophanede Merkez Kumandanlığı satınalma komisyonunda icra kılınacaktır. Taliplerin şartnamelerini görmek için komisyona müracaatları ve iştirak için de muayyen vaktinde komisyonda hazır bulunmaları. (156) (4118)

* * *

Kilo	
1500	Nohut
2000	Bulgur
3000	Pirinç
4000	Kuru fasulye
10000	Kuru ot

Yukarıda cinsleri yazılı beş kalem erzak Harbiye mektebi için 20/8/932 cumartesi günü saat ondan on dörde kadar pazarlıkla satın alınacaktır. Taliplerin Merkez K. Satınalma Komisyonuna müracaatları.

Devlet Demiryolları idaresi ilânları

Derince Limanı fırını bir sene müddetele kiraya verilecektir. Alenî müzayede 1/9/932 tarihinde saat (15) de Haydarpaşa da İşletme Müfettişliği makamında yapılacaktır. Teminatı muvakkate 30 liradır. Haydarpaşa Demiryolları veznesine tediye edilecektir. Fazla malûmat almak ve şartnameyi görmek isteyenler Haydarpaşa Liman Başmüfettişliğine ve Derince Liman memurluğuna müracaat edebilirler. (4200)

A ve B silolarına ait 1003 No. lı tenzilli tarifenin yerine kaim olmak ve 15 Eylûl 932 tarihinden itibaren muteber bulunmak üzere 1003 No. lı muvakkat tenzilâtlı yeni silo tarifesi mevkii tatbika vazedilecektir. Mezkûr tarife hakkında malûmat ve izahat almak isteyenlerin Haydarpaşa Liman Başmüfettişliğine müracaatları ilân olunur. (4201)

Haydarpaşa geçidinde bulunan 188 No. lı dükkân alenî müzayede ile ve bir sene müddetle icara verilecektir.

Müzayede 31-8-932 tarihine müsadif çarşamba günü saat 15 te yapılacaktır.

Taliplerin tarihi mezkûrda İşletme Müfettişliğinde hazır bulunmaları lâzımdır.

Bu hususta fazla malûmat almak isteyenler Haydarpaşa Gar Müdürlüğüne müracaatla buna müteallik şartnamelere 15 kuruş luk pul yapıştırarak imza etmeleri ve 200lira teminat akçesile müzayede gününde İşletme makamında hazır bulunmaları ilân olunur. (4202)

75 adet makas göbeğinin kapalı zarf usulü ve takas kaydı ile münakasası 18 Eylûl 1932 Pazar günü saat 15 te İdare binasında yapılacaktır.

Fazla tafsilât Ankara ve Haydarpaşa veznelerinde beşer liraya satılan şartnamelerde yazılıdır. (4169)

500 m³ kerestenin kapalı zarfla münakasası 5 Eylûl 932 Pazartesi günü saat 14,30 da Ankarada İdare binasında yapılacaktır.

Fazla tafsilât Ankara ve Haydarpaşa veznelerinde beşer liraya satılan şartnamelerde yazılıdır.. (4076)

90000 ton kömürün Havzai Fehmiyeden Haydarpaşa, Mudanya, Derince, Mersin ve Samsun limanlarına nakli münakasası 1-9-32 tarihinde Ankarada Devlet Demiryolları İşletme Umum Müdürlüğü binasında yapılacaktır.

Fazla malûmat Haydarpaşa ve Ankara Umum Müdürlük veznelerinde beşer liraya satılmakta olan şartnamelerde yazılıdır. (4034)

Haydarpaşa - Ankara hattı üzerinde Dil iskelesi civarında 54,600 üçüncü kilometrede vaki taş ocağından çıkarılacak 1200 M3 Blokun kapalı zarfla münakasası 10 Eylûl 1932 cumartesi günü saat 15 te Ankara'da İdare Merkezinde yapılacktır.

Tafsilât Ankara ve Haydarpaşadaki İdare veznelerinde beher beşer liraya satılmakta olan şartnamelerde yazılıdır. (4215)

Evkaf müdiriyeti ilânları

Mikdarı	Cinsi
2500	Petrol
100	Benzin

Guraba hastanesine 932 senesi zarfında alınacak olan yukarıda cinsi ve mikdarı yazılı levazımın 13-8-932 tarihinden itibaren alenî münakasaya vaz'ı ve 5-9-932 tarihine müsadif çarşamba günü saat 14 te ihalesi icra edileceğiden talip olanların şeraiti anlamak üzere hergün levazım kalemine ve ihale günü de İdare Encümenine müracaatları. (4006)

Feyziati Liseleri müdürlüğünden:

İlk kısım ve Lise Eylül devresi mezuniyet ikmal imtihanlarına Eylûlün birinden ve sınıf ikmal yoklamalarına Eylûlün onuncu gününden itibaren başlanacaktır.

Programlar hakkında malûmat almak üzre alâkadarların mektebe müracaatları.

Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Vekâleti Hudut ve Sahiller Sıhhat Umum Müdürlüğünden:

İstanbul ve Çanakkale Merkezleri için lüzumu olan (430) ton yerli maden kömürü ile itlâffar için (60,000) kilo kükürt kapalı zarf usulile 10 Eylûl 932 cumartesi günü saat 14 te Galatada Karamustafa Paşa sokağında İstanbul Limanı Sahil Sıhhiye Merkezinde müteşekkil komisyonda münakasası icra kılınacağından taliplerin şartnamelerini görmek üzere Ankarada Hudut ve Sahiller Sıhhat Umum Müdürlüğü Ayniyat muhasipliğine ve İstanbulda mezkûr merkez levazım memurluğuna müracaatları. (4184)

Ticaret İşleri Umum Müdürlüğünden:

Türkiyada Yangın, Hayat, Nakliyat sigorta işlerile çalışmak üzre kanunî hükümler dairesinde tescil edilerek bugün faaliyet halinde bulunan İttihadı Milli Türk Sigorta şirketi bu kere müracaatla İstanbulda açacağı acentalığa şirket namına yangın, Hayat, Nakliyat sigorta işlerile meşgul olmak ve bu işlerden doğacak davalarda bütün mhkemelerde müddei, müddeaaleyh ve üçüncü şahıs sıfatlarile hazır bulunmak üzre Osmanlı Bankası İstanbul Şubesini tayin eylediğini bildirmiştir. Keyfiyet sigorta şirketlerinin teftiş ve murakabesi hakkındaki 25 Haziran 927 tarihli kanu-

Sıhhat ve içtimaî muavenet vekâletinden:

1 — Ankara Nümune hastanesinde yeni yapılan büyük paviyonun 1 — Kalorifer ve tecdidi hava ve yüksek tazyıklı buhar. 2 — Alçak tevettürlü elektrik (telefon sinyal, elektrik saatleri, mesafe termometrosu) 3 — Yüksek tevettürlü elektrik (tenvirat ve kuvvei muharrike) 4 — Su, gaz ve bulaşık sularile kanalizasyon 5 — Muhtelif asansörler. 6 — Su depoları ve su tasfiyesine mahsus permotit 7 — Yemek, çay ve süt mutfakları 8 — Çamaşırhane 9 — Dezenfeksiyon istasyonu tesisatı, 10 — Tebrit makineleri tesisatı 11 — Lâburatuvar sabit tesisatı 25 Temmuz 932 tarihinden itibaren üç ay müddetle ve kapalı zarf usulile ve takasa tâbi olmak üzere münakasaya konulmuştur.

2 — Talipler balâda muharrer tesisatın her hangi bir maddesi veya bir kaçı veya heyeti umumiyesi hakkında teklifatta bulunabilirler. Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Vekâleti mezkûr tesisatı ayrı ayrı veya kısım kısım ve yahut heyeti umumiyesini birden bir müteahhide ihale etmekte serbesttir.

3 — Talipler deruhte etmek istedikleri tesisat cesametinde tesisat yapmış olduklarını ve şayanı memnuniyet bir surette neticelendirdiklerini tesisat sahiplerinden alınmış musaddak vesaikle isbat edeceklerdir.

4 — Talipler deruhte edecekleri tesisat için talep edecekleri bedel mikdarında devletçe muteber bankalarda bir krediye malik olduklarına dair banka şahadetnamesi ibraz edeceklerdir.

5 — Teklif zarfları teşrinievvelin yirmi üçüncü pazar günü saat on beşte Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Vekâleti makamında taliplerden mevcut olanlar hazır olduğu halde küşat olunacaktır. Yevm ve saati mezkûrdan sonra vuku bulacak teklifler kabul edilmeyecektir.

6 — Vekâlet bir hafta zarfında teklifnameleri tetkik ederek teklifi muvafık ve haddi lâyıkında gördüğü talibe ihale etmek ve böyle bir teklife destres olunamadığı surette ikinci bir münakasa açmak hakkını haizdir.

7 — Salifüzzikir tesisatın her birine mahsus plân, keşif ve şartnameleri zirde muharrer bedel mukabilinde Vekâlet hususî kalem müdürlüğünden tedarik olunabileceği ilân olunur.

Lira	
100	Kalorifer, tecdidi hava ve yüksek tazyıklı buhar tesisatı.
25	Alçak tevettürlü elektrik.
75	Yüksek tevettürlü elektrik.
100	Su, gaz, bulaşık sularile kanalizasyon.
25	Muhtelif asansörler.
25	Su depoları ve permotit.
25	Yemek, çay, süt mutfakları.
25	Çamaşırhane.
25	Dezenfeksiyon.
25	Tebrit makineleri.
25	Lâburatuvarlar sabit tesisatı (eczane dahil)
475	

Yüksek Deniz Ticaret Mektebinin kayıt ve kabul şartları

Mektep leylî ve meccanidir. Tahsil derecesi yüksekttir. Gayesi tüccar gemilerine kaptan ve makinist yetiştirmektir. Mezunlar için bir hizmeti mecburiye yoktur. Âlî ve tâlî olmak üzere tahsil müddeti dört senedir. Kayıt muamelesi 1 Eylûlden 1 T. evvele kadar devam eder. Âlî birinci sınıfa lise mezunları tâlî birinci sınıfa beş sınıflı san'at mektebi mezunları ile lise dokuzu ikmal edenler veya o derecede tahsil gördüğü alelusul tastik edilmiş olanlar kabul olunur. Âlî birinci sınıfa gireceklerin asgarî 18 azamî 21 ve tâlî birinci sınıfa gireceklerin asgarî 15 azamî 21 yaşında olmaları lâzımdır. Kabul muamelesi muayenei sıhhiyeden ve talipler fazla olduğuna göre yapılacak musabakadan ve noterlikten musaddak taahhütname verdikten sonra kespi kat'iyyet eder. Taşradan geleceklerin Yüksek deniz ticaret mektebine girmek üzere hangi tarihte memleketlerinden hareket ettiklerini müş'ir bir mazbatayı beraberlerinde getirmeleri muktazidir. Taliplerin istidalarına nüfus cüzdanlarını, aşı şehadetnamelerini, mektep şehadetname veya tasdiknamelerini, polisçe musaddak hüsnühal ilmühaberlerini, dört adet vesikalık fotoğraflarını ve velilerinin muvazzah adres ve imzalarını raptederek Ortaköyde çırağan sarayı ittisalindeki mektep müdürlüğüne müracaat eylemeleri veya taahhütlü mektup ile göndermeleri ve 1. T. evvelde mektepte yapılacak muayenei sıhhiyede bizzat hazır bulunmaları lâzımdır. (4192)

Beyoğlu kazası Defterdarlığından:

Mahallesi	Sokağı	No.	Cinsi	Muhammen icarı senevisi Lira	Müddeti
Kılınçali P.	Topçular	383/373	Dükkân	200	Bir senedir
"	"	359/349	"	245	" "
"	"	363/353	"	330	" "
Çavuşbaşı	"	389/379	"	130	" "
"	"	421/411	"	96	" "
"	"	471/461	"	96	" "
Süheyilbey	"	426/466	"		
		Feyziye altındaki	mektebi dükkânlar	1320	" "
Cami şerif		10	Hane	180	" "
Kılınçali P.	"	357/367	Dükkân	240	" "
Karabaş	Boğazkesen	2	"	250	" "
Galatasaray	Polis M.altında	1	"	540	" "
"	" "	11	"	480	" "
"	" "	13	"	300	" "
Galata Ithalât gümrüğü altında şerbetçilik mahalli				300	" "
Kâğıthanede İmrahor. köşkü karşısındaki ahırlar				800	" "
Süheyilbey cami şerif		6		120	" "
Merkez kumandanlığı altında			Dükkân	240	" "
Kamerhatun Mumcu sokak		31	Hane	144	" "
Galata	Kemankeş		Hane	240	" "
"	"	35	Dükkân	420	" "

Balâda evsafı muharrer emvalin temdit müzayedelerinde talip olmadığından pazarlıkla ihalesi 27 ağustos 932 cumartesi saat on altıdan on yediye kadar teminat akçelerile Beyoğlu Mal-

3 üncü kolordu ilânları

Cinsi	Kilo	Tarihi	İhale günleri	Saa
Ekmek	150000	27-8-932	Cumartesi	12
Sabun	5000	"	"	10
Soğan	17000	"	"	9
Z. Tanesi	1000	"	"	11
Z. Yağı	1200	"	"	10
Arpa	60000	28-8-932	Pazar	12
Saman	60000	"	"	10
G. Yağı	12800	"	"	11
Mercimek	13000	"	"	9
Bulgur	71000	29-8-932	Pazartesi	9
S. eti	99000	"	"	10
K. eti	1200	"	"	11
Fasulya	21000	"	"	12
Kömür	14000	30-8-932	Salı	9
Odun	700000	"	"	10
Nohut	19000	"	"	11
Patates	8000	"	"	11
Pirinç	15000	"	"	12
Pekmez	11000	31-8-932	Çarşamba	9
Un	15000	"	"	10
S. Yağı	9500	"	"	11
Şeker	2000	"	"	12
K. üzüm	11000	"	"	

Yukarda cins miktarı ve tarih saatleri gösterilen günlerde yirmi üç kalem erzak münakasaya konulmuştur. Talip olanlar şartname ve şeraiti hususiye ve evsafı anlamak üzere Kilis askerî satın alma komisyonuna müracaatları ilân olunur. (641) (3882)

* * *

Samsunda bulunan kıtaatın ihtiyacı için 90,000 kilo sığır eti kapalı zarf usulile alınacaktır. 25-7-932 den itibaren yirmi yedi gün müddetle ve münakasaya konmuştur. 20-8-932 cumartesi saat 15 te ihalesi yapılacaktır. Teminatı muvakkatesi 1350 liradır. Taliplerin şeraiti görmek ve anlamak üzere her gün komisyonumuza müracaatları. (622) (3733)

* * *

Bergamadaki kıtaat hayvanatı ihtiyacı için 308 ton arpa kapalı zarf usulü ile münakasaya konmuştur. İhalesi 17-9-932 pazar günü saat 15 tedir. Şartnamesini almak istiyenlerin her gün ve ihaleye iştirak edeceklerin de Bergamada alım satım komisyonuna müracaatları. (690) (4207)

* * *

Kolordu ve müessesatı hayvanatı için 737,000 kilo saman kapalı zarfla münakasaya konmuştur. İhalesi 6-9-932 salı günü saat 11 de komisyonumuzdadır. Şartnameyi almak istiyenlerin her gün, iştirak edeceklerin vakti muayyeninde komisyona müracaatları. (665) (4056)

* * *

Ordu Shh dairesi için alınacak evrakı matbua ve defatirin 25-8-932 perşembe günü saat 11 de pazarlığı tekrar edilecektir. Taliplerin şartname ve nümunesini almak üzere her gün ve pazarlığa iştirak edeceklerin de vakti muayyeninde komisyona müracaatları. (693) (4209)

* * *

Birinci fırka kıtaatı hayvanatı için 300,000 kilo saman kapalı zarfla münakasaya konmuştur. İhalesi 6-9-932 salı günü saat 10,30 da komisyonumuzdadır. Şartnameyi almak istiyenlerin her gün, iştirak edecek lerin vakti muayyeninde komisyona müracaatları. (666) (4057)

* * *

Edremitteki kıtaat hayvanatı için kapalı zarfla münakasaya konuln 290,000 kilo kuru ota talip çıkmadığından bir haftа müddetle temdit edilmiş yine talip çıkmamıştır. Bir ay müddetle pazarlığa konmuştur. Pazarlığı 4-9-932 pazar günü saat 15 tedir. Taliplerin Edremit satın alma komisyonuna müracaatları. (653) (3983)

Konyadaki kıtaatın bir senelik ihtiyacı olan yüz elli bin kilo sığır eti kapalı zarf usulile münakasaya konulmuştur. 7 Eylûl 932 çarşamba günü saat 15 te ihale olunacaktır. Şartnamesini görmek istiyenlerin her gün, taliplerin Konyada askerî satınalma komisyonuna müracaatları. (668) (4059)

* * *

Üsküdar cihetindeki kıtaat ve mekteplerin senelik nakliyatı alenî münakasaya konmuştur. İhalesi 3-9-932 cumartesi saat 11 de komisyonumuzdadır. Şartnameyi almak isteyenlerin her gün iştirak edecek taliplerin vakti muayyeninde komisyonumuza müracaatları. (664) (4055)

* * *

K. O. ve 1 inci fırka kıt'aları ile Çatalca mst. Mv. için 679 ton kok kömürü kapalı zarfla münakasaya konmuştur. İhalesi 5-9-932 pazartesi günü saat 11 de yapılacaktır. Şartnamesini almak isteyenlerin her gün ve münakasaya iştirak edeceklerin de vakti muayyeninde komisyonumuza müracaatları. (659) (4021)

* * *

Tıbbiye mektebindeki kırk bir kalem köhne eşya yeniden alenî müzayedeye konmuştur. İhalesi 29-8-932 pazartesi günü saat 14,30 da yapılacaktır. Eşyayı görmek isteyenlerin Mp. Müdürlüğüne ve müzayedeye iştirak edeceklerin de vakti muayyeninde komisyona müracaatları. (646) (3933)

* * *

K. O. kıt'aları ihtiyacı için 55 bin kilo un pazarlıkla alınacaktır. İhalesi 21-8-932 pazartesi günü saat 16 da yapılacaktır. Şartnamesini almak isteyenlerin her gün ve pazarlığa gireceklerin de vakti muayyeninde komisyonumuza müracaatları. (692) (4208)

* * *

Karaman'daki kıtaatın 201,000 ve Akşehir'deki kıtaatın 232,500 kilo un ihtiyaçları kapalı zarf usulü ile münakasaya konulmuştur. 8 Eylûl 932 perşembe günü saat 15 te ihale olunacaktır. Şartnamelerini görmek istiyenlerin her gün komisyonumuza ve taliplerin Konya'da askerî satınalma komisyonuna müracaatları. (667) (4058)

Beyoğlu kazası Defterdarlığından:

Mahallesi	Sokak	No.	Cins	Muhammen icarı Lira	Müddeti
Tophane	Yenişehirli	149/151	Han	1620	1 bir senedir.
»	»	27/29	"	3236	" "
»	»	6	Kapıcı odası	24	" "
Arapcami	Kalafat yeri	74/1	Kereste binası.	960	" "
»	»	78	Depo 1/2 hissesi.	30	" "
»	»	64/2	60/13.5 H. Arsa.	360	" "
»	»	76	4180/8064 hisseli dükkân.	30	" "

Balâda muharrer emvalin pazarlıkla ihalesi icra kılınacağından 27 Ağustos 932 cumartesi saat 16 dan 17 ye kadar teminat akçalarile Beyoğlu Maliye Dairesinde müteşekkil komisyona mü

İpekiş gömlek ve kravat Dairesi açıldı

Ismarlama gömlekler: (Markası işlenmiş olduğu halde)

A. Sınıfı 16 liradan itibaren

B. Sınıfı 14 liradan itibaren

Pijamalar **28** liradan itibaren

İPEKİŞ'in B. B. markalı kravatları 80 kuruştan 700 kuruşa kadar

Deniz Levazım Satınalma Komisyonundan:

1000 Ton Lavamarin kömürü: Kapalı zarfla münakasası 28 Ağustos 932 pazar günü saat 14 te.

70 Ton Fonderikok kömürü: Açık münakasası 28 Ağustos 932 pazar günü saat 15 te.

Deniz Fabrikaları ihtiyacı için münakasaya konulan yukarıda yazılı kömürlerin ihaleleri hizalarındaki gün ve saatlerde yapılacağından şartnamelerini görmek isteyenlerin her gün ve vermeğe talip olanlarım da münakasa gün ve saatlerinde teminat mektuplarile birlikte Kasımpaşada Deniz Levazım satınalma komisyonuna müracaatları. (3823)

Gedikpaşada Jandarma satınalma komisyonundan:

Gedikpaşada Jandarma eşya ve levazım ambar binası üzerine bir kat daha inşasının kapalı zarfla münakasası 4 Eylûl 932 pazar günü saat on beşte yapılacaktır. Şeraiti anlamak için her gün ve münakasaya iştirak için mezkûr günün muayyen saatine kadar teminat ve teklifnamelerile komisyonumuza müracaatları. (4094)

Unutmayınız ki

ASİPİN - KENAN

tabletleri

baş ve diş ağrılarına ve soğuk algınlığına en birinci ilâçtır.

Kadıköy malmüdürlüğünden:

Fenerbahçe deniz hamamları ve set Gazino ve namazgâh namı kadım mahallin senevî 1500 lira bedeli icar ile Mühendis Rasim Bey ve şerikine ihale edilmiş ise de münakit mukavele ahkâmına riayet etmediğinden mukavelenin feshi ile yeniden müzayedeye vaz ve taliplerin ihalei evveliyesi olan 8 Eylûl 932 tarihine müsadif perşembe günü saat 14 te malmüdürlüğünde müteşekkil komisyona yüzde 7,5 teminat akçelerile müracaatları. (4128)

Sıhhat ve içtimaî Muavenet vekâletinden:

Ankara Nümune hastanesinde yeni yapılan büyük pavyonun şimal cebhesi bodrum katında yaptırılacak toprak hafriyatı ve betonarme döşemelerle çamaşırhanesine ilâve olunacak kısmın inşaatı 5 ağustos tarihinden itibaren 20 gün müddetle ve kapalı zarf usulile münakasaya vazolunmuştur. Bedeli keşfi 11,889 liradan ibarettir. Ağustosun yirmi beşinci perşembe günü saat on beşte ihalesi mukarrerdir. Fazla malûmat almak isteyenlerin her gün saat on beşte Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Vekâleti inşaat mürakipliğine müracaat etmeleri ve münakasaya iştirak edeceklerin de alelûsul tanzim edecekleri teklifnamelerini yevm ve saati mezkûre kadar Vekâlet kalemi mahsus Müdürlüğüne tevdi eylemeleri ilân olunur. (3903)

Sinema İşletenlere Müjde!!!

Paris'te A. Debrie Müesseselerinin "JACKY-STELLOR„

Sesli Sinema Projeksiyon Makinesi

HAYRET!

Projeksiyon mesafesi	30 metreye kadar
Perdenin büyüklüğü	3 „ „
Ses kuvveti	800 kişilik
Kullanışı	Gayet basit Fişi prize takmak kâfi
İki Model	Sabit ve Seyyar
Fiatı	Çok Ucuz

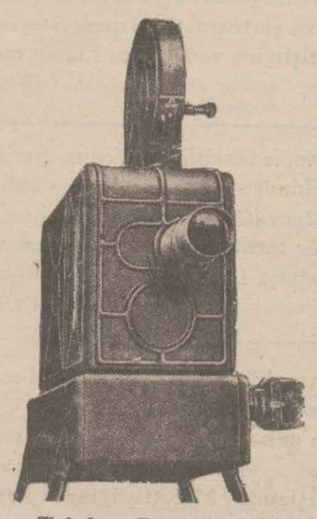

Yangın Tehlikesi Kat'iyyen Yoktur

- Her sinema için elzem
- Her sinema kolaylıkla elde edebilir.

Türkiye Umumî Vekilleri: KODAK ŞİRKETİ

Tünel meydanı - Beyoğlu - Posta kutusu Beyoğlu 236 - Telefon Beyoğlu 2734

İstanbul ve Trakya Şeker Fabrikaları

TÜRK ANONİM ŞİRKETİNDEN

Alpullu Şeker Fabrikalarının yeni mahsul normal toz şekerinin yüz kiloluk bir çuvalı (36.75) otuz altı lira yetmiş beş kuruştur. Asgarî 10 çuvala kadar alınmak şartile her isteyene satılmağa başlanmıştır. Taşradan talep vukuunda derhal gönderilir. Bu takdirde malın bedelinin yüzde yirmisi sipariş vukuunda ve mütebakisi hamule senedi mukabilinde ödenmelidir. Depodan itibaren bilcümle masarif ve mes'uliyet müşteriye aittir. Müşteri isterse sigorta ettirilir.

Istanbul, Bahçekapı, 4 üncü Vakıf Han, 4 cü kat, Tel. 24470-79 Telgraf İstanbul Şeker.

Türkiyenin en eski hususî mektebi: Nişantaşı'nda

Leylî neharî Kız ve erkek **Feyziye Lisesi** Tesis tarihi 1885

Yuva, İlk, Orta ve Lise kısımlarını muhtevidir. Kayıt için hergün Nişantaşı'nda Teşvikiye karakolu karşısındaki mektebe müracaat edilebilir. Bütün sınıflara kız talebe kabul olunur. Bu sene leylî ücretlerinde büyük tenzilât yapılmıştır. Talep vukuunda mektep tarifesi takdim olunur. Tel. B. O. 4039

İnkılâp Liseleri

Leylî ve Neharî — Kız, erkek, Ana, İlk, Orta ve Lise sınıfları

MÜESSİSİ: NEBİ ZADE HAMDİ.

Kayıt ve kabul muamelesine başlamıştır. Çok kıymetli ve güzide muallimlerden mürekkep bir talim heyetine maliktir.

Ingilizce ve Fransızca tedrisata bilhassa itina olunur. İlk kısmından itibaren her sınıf talebelerine bu iki lisan için ders saatleri haricinde meccanî olarak hususî dersler verilir.

Mektep bir sene zarfında gördüğü büyük rağbet sayesinde bu sene faaliyet sahasını genişletmeğe mecbur olmuş ve eski Düyunu Umumiye civarında evvelce mülkiye mektebinin bulunduğu büyük, fevkalâde havadar binayı kiralamıştır.

Lise mezunu gençlerin hayat sahasında hemen bir iş edinebilmelerini temin için mektep idaresi bu sene ayrıca (TİCARET VE BANKACILIK KURLARI) da tertip edecek, bu kurlar için de talebelerden muayyen mektep ücreti haricinde hiç bir para almıyacaktır.

Kayıt ve kabul için hergün saat 10 dan 16 ya kadar Nuruosmaniye'deki daireye müracaat edilmelidir.

Isteyenlere mufassal izahname gönderilir.

Kız ve erkek — Leylî ve Neharî

İstiklâl Lisesi

İLK, ORTA VE LİSE KISIMLARINI HAVİDİR.

Bütün sınıfları mevcuttur.

KAYIT MUAMELESİNE BAŞLANMIŞTIR.

Cumartesi, Pazartesi, Çarşamba günleri saat 10 dan 18 e kadar müracaat olunabilir.

ŞEHZADEBAŞI POLİS MERKEZİ ARKASINDA

Telefon: 22534

Heybeliada sanatoryomu baştabipliğinden:

Heybeliada sanatoryomundaki altmış yataklık pavyon için mübayaa edilecek olan çatal, kaşık, tabak ve emsali 25 kalem sofra edevatile 6 kalem tükürük hokkası, oturak oda derece ve saire alenî pazarlıkla münakasaya konulmuştur. Eylûlün yedinci çarşamba günü öğleden sonra saat üçte Galatada Karamustafapaşa sokağında SahilSıhhiye müdiriyetinde ihale edilecektir. Nümuneleri görmek üzere mezkûr müdiriyet levazımına müracaat edilmesi. (4092)

Karaciğer, Mide, barsak, taş ve kum hastalıklarına

TUZLA İÇMELERİ

Köprüden 6,30 - 8,20 - 9,30 - 11,40 da Haydarpaşaya hareket eden vapurların trenleri ve Cuma sabahları ilâveten 7 vapurunun treni membalara kadar giderler. İçmelerden son tren 15,55 dir.

Tahlisiye Umum Müdürlüğünden:

Bedeli keşfi 4500 küsur liradan ibaret olan Anadolu Tahlisiye mıntakasının Fenerden Şileye kadar imtidat eden sahada mevcut muhtelif mebaninin müteferrik tamiri âleni surette münakasaya konulmuştur. 25 Ağustos 932 tarihine müsadif perşembe günü saat 14 de ihalesi icra kılınacağından talip olanların bu baptaki şartnameyi görmek üzere Tahlisiye Umum Müdürlüğüne müracaatları. (3842)

Kok Kömürü

Ecnebî mamulâtile rekabet eden en mükemmel evsafı haiz

KOK KÖMÜRÜ

SATIŞ MAHALLİ:

İstanbul Hasırcılar No. 12 Telefon 20907

Dr. A. KUTIEL

Cilt ve zührevî hastalıklar tedavihanesi Karaköy Börekçi fırını sırasında 34.

Dr. HORHORUNİ

Zührevî ve Bevlî hastalıklar tedavihanesi — Beyoğlu Mulenruj yanında Zambak sokak No.41

Dr. TAŞÇIYAN

Zührevî ve bevlî hastalıklar tedavihanesi. Eminönü, Köprübaşı Reşadiye caddesi, Hüseyin efendi han.

Ademi iktidar ve bel gevşekliğine

karşı en müessir deva SERVOİN haplarıdır.Deposu, İstanbul'da Sirkecide Ali Riza Merkez eczanesidir. Taşraya 150 kuruş posta ile gönderilir. İzmir'de İrgat pazarındaki, Trabzon'da Yeni Ferah eczanelerinde bulunur.

BONO

Her nevi bonoları; deiyn ilmuhaberi dalgalı borçlar mazbatası alır, satarız. Şam'ı Han No. 11 Behzat

MARSİLYA

8 inci beynelmilel sergisi

Akdeniz sevahili ve müstemlekâtı pazarı

17 Eylül ilâ 2 Teşrinievel 932

Ankara Nafıa Başmühendisliğinden:

Birinci madde — Bedeli keşfi 23780 lira ve 68 kuruştan ibaret Ankara - Çubuk yolunun 21 - 31 inci kilometreleri arasına taş ihzaratı mukavele tarihinden itibaren 45 gün zarfında ikmal edilmek üzere kapalı zarf usulile 4/8/932 tarihinden 1-9-932 tarihine kadar 26 gün müddetle münakasaya konulmuştur. Münakasaya dahil olmak istiyenlerin:

Bedeli keşfin yüzde yedi buçuğu olan 1783 lira 50 kuruş Vilâyet İdarei Hususiyesi hesabına bankaya tevdi ettikleri dair makbuz senedini veya millî bankalardan birinin teminat mektubunu yahut millî esham mukabili Muhasebei Hususiyede alınacak ilmühaberi ibraz etmeleri lâzımdır.

İkinci madde — Münakasa evrakı keşfiye ve şeraiti mahsasına tevfikan icra edilecektir.

Üçüncü madde — Talipler 661 numaralı münakasa ve ihale kanununun onuncu maddesi mucibince ihzar edecekleri kapalı zarfı 1/9/932 perşembe günü saat 15 e kadar Vilâyet Daimî Encümeni Reisliğine makbuz mukabilinde tevdi edeceklerdir.

Dördüncü madde — Münakasa 1/9/932 perşembe günü Ankara Vilâyeti Daimî Encümeninde yapılacaktır.

Beşinci madde — Evrakı keşfiye ve projeyi görmek veya daha ziyade malûmat almak istiyenlerin her gün Ankara Vilâyet Nafia Başmühendisliğine veya Encümeni Daimî kalemine müracaatları ilân olunur. (3954)

Kocaeli Vilâyeti Daimî Encümeninden:

Vekâletçe keşifnamesinin tadil edilmesinden dolayı ihalesiden sarfı nazarla münakasası tehir edilen Geyve köprüsünün tamiratı muaddel 8359 lira 35 kuruşluk keşifnamesi ve şartnamesi mucibince Ağustosun 31 inci çarşamba günü saat on beşte ihale edilmek üzere kapalı zarfla yeniden münakasaya konmuştur. Talip olanların mezkûr tarihte yüzde yedi buçuk nisbetinde muvakkat teminat mektubu veya banka mektubu ile teklif mektuplarını münakasa kanunundaki tarifat veçhile Kocaeli Vilâyeti daimî encümenine vermeleri ve şartnamesini görmek isteyenlerin encümen kalemine müracaatları. n (4009)

Sıhhat ve içtimaî muavenet vekâleti hudut ve sahiller sıhhat umum müdürlüğünden

Umum Müdürlük binasile merkez hıfzıssıhha binası kaloriferlerinde kullanılmak üzere kapalı zarfla 165 ton kok kömürü alınacaktır. Taliplerin şartnamesini almak üzere her gün Ankarada Umum Müdürlük ayniyat muhasibi mes'ullüğüne ve Galatada Kara Mustafapaşa caddesinde İstanbul Limanı sahili sıhhiye merkezi levazım memurluğuna müracaat eylemeleri ve ihale günü olan 28 ağustos 932 Pazar günü saat on beşte Umum Müdürlük masraf komisyonuna gelmeleri ilân olunur. (3877)

Heybeliada sanatoryomu baştabipliğinden:

Heybeliada sanatoryomu için alınacak olan elektrik motörlerile müteharrik çamaşır makineleri kapalı zarf ile münakasaya konulmuştur. Eylûlün yedinci Çarşamba günü öğleden sonra saat ikide Galatada Karamustafapaşa sokağında Sahil Sıhhiye Müdiriyetinde ihale edilecektir. Şartnameleri görmek için mezkûr Müdiriyet Levazımına müracaat edilmesi. (4091)

Müzayede İle Satılık Otomobil

Buık markalı 1926 modeli az müstamel 7 kişilik ve kapalı bir otomobilin 22 Ağustos tarihinde öğleden sonra Sandal bedesteninde müzayede ile satılacağı ilân olunur

Emlâk ve Eytam Bankası ilânları

Satılık Hane

Kat'î ihale - Nısfı taksit ile satış

Kadıköyünde Osmanağa mahallesinde Muhtar efendi sokağında 6 oda, 2 sofa, bir taşlık, bir kiler, bir banyo; bir mutfak; üç halâ ve odunluk ve bahçeyi muhtevi; Kadıköy iskelesine beş dakika mesafede cadde ve çarşıya yakın kârgir bir ev 12-9-932 tarihinde satılıktır. İstanbul dördüncü icra dairesinde 930 - 285 numaralı müzayedesine iştirak edenlerin uhdesinde kaldığı takdirde ahkâmı mevzua dairesinde ikrazatta bulunulacağı ilân olunur. (3787)

İstanbul Sıhhî Müesseseler Mubayaa Komisyonu Riyasetinden:

1932 malî senesi için sıhhî müesseselere lüzumu olan ilâçlar olbaptaki şartnamesi veçhile ve 30 Ağustos 932 Salı günü saat 14 te kapalı zarf usulile ihale edilmek üzere münakasaya konulmuştur. Bu baptaki şartname ve listeleri görmek ve fazla izahat almak isteyenlerin mezkûr komisyona müracaatları ilân olunur (3884)

MİLLİYET MATBAASI